

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

k účtovnej závierke a výročnej správe OZ Vagus
zostavenej k 31.12.2022

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

predsedníctvu a štatutárnemu orgánu občianskeho združenia OZ VAGUS

I. Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky OZ Vagus („Občianske združenie“), ktorá obsahuje súvahu 31. decembru 2022, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Občianskeho združenia k 31. decembru 2022 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Občianskeho združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Združenie zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Občianskeho združenia.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Občianskeho združenia.

- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Občianskeho združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Občianske združenie prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

II. Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Občianskeho združenia obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2022 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme obdržali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Dátum správy: 25.05.2023

Audítorská spoločnosť: a Audit, s. r. o.

Sídlo: Ul. 29 Augusta 2B, 811 07 Bratislava

Číslo licencie: 353

Štatutárneho audítora: Ing. Lucia Nováková

Číslo licencie: 983

Podpis:

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky účtujúcej
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k 31.12.2022

Daňové identifikačné číslo 2023420344	Účtovná závierka X riadna	Mesiac Rok od 1 2022
IČO 42185971	mimoriadna	do 12 2022
SK NACE 94.99.2	priebežná (vyznačí sa x)	Bezprostredne predchádzajúce obdobie od 1 2021 do 12 2021

Priložené súčasti účtovnej závierky

X Súvaha (Úč NUJ 1-01)
(v eurocentoch)X Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)
(v eurocentoch)X Poznámky (Úč NUJ 3-01)
(v celých eurách alebo eurocentoch)

Názov účtovnej jednotky

OZ Vagus

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica

RAČIANSKA

Číslo

78

PSČ

Obec

83102 BRATISLAVA

Telefónne číslo

E-mailová adresa

Zostavená dňa:

21.05.2023

Schválená dňa:

. . 20

Podpisový záznam

štatutárneho orgánu alebo
člena štatutárneho orgánu
účtovnej jednotky:

A. H. S.

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 002 + r. 009 + r. 021		001	326243.46	237663.58	88579.88	105026.38
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok r. 003 až r. 008	002				
A.I.1.	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012 - (072+091AÚ)	003				
2.	Softvér 013 - (073+091AÚ)	004				
3.	Oceniteľné práva 014 - (074 + 091AÚ)	005				
4.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006				
5.	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007				
6.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051-095AÚ)	008				
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok r. 010 až r. 020	009	192260.53	103680.65	88579.88	105026.38
A.II.1.	Pozemky (031)	010				
2.	Umelecké diela a zbierky (032)	011				
3.	Stavby 021 - (081 + 092AÚ)	012	68572.93	7952.01	60620.92	62335.24
4.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí 022 - (082 + 092AÚ)	013	35856.84	20897.74	14959.10	21480.84
5.	Dopravné prostriedky 023 - (083 + 092AÚ)	014	87830.76	74830.90	12999.86	21210.30
6.	Pestovateľské celky trvalých porastov 025 - (085 + 092AÚ)	015				
7.	Základné stádo a ťažné zvieratá 026 - (086 + 092AÚ)	016				
8.	Drobný dlhodobý hmotný majetok 028 - (088 + 092AÚ)	017				
9.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok 029 - (089 +092AÚ)	018				
10.	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019				
11.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)	020				
A.III.	Dlhodobý finančný majetok r. 022 až r. 028	021	133982.93	133982.93		
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)	022	48902.79	48902.79		
2.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)	023				
3.	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)	024				
4.	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ	025	85080.14	85080.14		
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)	026				
6.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)	027				
7.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)	028				

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051		029	711434.95		711434.95	506822.60
B.I.	Zásoby r. 031 až r. 036	030				
B.I.1.	Materiál (112 + 119) - 191	031				
2.	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121+122) - (192 +193)	032				
3.	Výrobky (123 - 194)	033				
4.	Zvieratá (124 - 195)	034				
5.	Tovar (132 + 139) - 196	035				
6.	Poskytnuté prevádzkové preddávky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036				
B.II.	Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037				
B.II.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
3.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040				
4.	Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
B.III.	Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	147856.44		147856.44	29240.60
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043	61355.00		61355.00	16399.60
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044				90.00
3.	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045	3.36	x	3.36	
4.	Daňové pohľadávky (341 až 345)	046		x		
5.	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047	25090.04	x	25090.04	
6.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
7.	Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
8.	Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050	61408.04		61408.04	12751.00
B.IV.	Finančné účty r. 052 až r. 056	051	563578.51		563578.51	477582.00
B.IV.1.	Pokladnica (211 + 213)	052	6375.45	x	6375.45	8617.94
2.	Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	557203.06	x	557203.06	468964.06
3.	Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054		x		
4.	Krátkodobý finančný majetok(251+ 253 + 255AÚ+ 256 + 257) - 291AÚ	055				
5.	Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059		057	16822.43		16822.43	19066.11
C.1.	Náklady budúcich období (381)	058	16822.43		16822.43	19066.11
2.	Prijmy budúcich období (385)	059				
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057		060	1054500.84	237663.58	816837.26	630915.09

Strana pasív		č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a		b	5	6
A. VLASTNÉ IMANIE r. 062+ r. 067 + r. 071 + r. 072		061	320336.49	290209.81
A.I. Imanie a fondy r. 063 až r. 066		062		
A.I.1. Základné imanie (411)		063		
2. Fondy tvorené podľa osobitných predpisov (412)		064		
3. Fond reprodukcie (413)		065		
4. Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín (415)		066		
A.II. Fondy tvorené zo zisku r. 068 až r. 070		067		
A.II.1. Rezervný fond (421)		068		
2. Fondy tvorené zo zisku (423)		069		
3. Ostatné fondy (427)		070		
A.III. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)		071	290107.81	237376.29
A.IV. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 067 + r. 071 + r. 073 + r. 100)		072	30228.68	52833.52
B. ZÁVÄZKY r. 074 + r. 078 + r. 086 + r. 096		073	47682.95	52669.24
B.I.1. Rezervy r. 075 až r. 077		074	30418.83	26109.92
2. Rezervy zákonné (451AÚ)		075		
3. Ostatné rezervy (459AÚ)		076		
4. Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)		077	30418.83	26109.92
B.II. Dlhodobé záväzky r. 079 až r. 085		078	5141.06	3994.71
B.II.1. Záväzky zo sociálneho fondu (472)		079	5141.06	3994.71
2. Vydané dlhopisy (473 - 255 AÚ)		080		
3. Záväzky z nájmu (474 AÚ)		081		
4. Dlhodobé prijaté preddávky (475)		082		
5. Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476 AÚ)		083		
6. Dlhodobé zmenky na úhradu (478)		084		
7. Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)		085		
B.III. Krátkodobé záväzky r. 087 až r. 095		086	12123.06	22564.61
B.III.1. Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323		087	11729.74	13538.21
2. Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)		088	46.51	20.00
3. Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)		089		
4. Daňové záväzky (341 až 345)		090	346.81	331.87
5. Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)		091		8401.77
6. Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)		092		
7. Záväzky voči účastníkom združení (368)		093		
8. Spojovací účet pri združení (396)		094		
9. Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ + 476AÚ + 479 AÚ)		095		272.76
B.IV. Bankové úvery a iné výpomoci a pôžičky r. 097 až r. 099		096		
B.IV.1. Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)		097		
2. Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)		098		
3. Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)		099		
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 101 až r. 103		100	448817.82	288036.04
C.I.1. Výdavky budúcich období (383)		101		
2. Výnosy budúcich období krátkodobé (384 AÚ)		102	370349.78	288036.04
3. Výnosy budúcich období dlhodobé (384 AÚ)		103	78468.04	
SPOLU VLASTNÉ IMANIE, ZÁVÄZKY A ÚČTY ČASOVÉHO ROZLIŠENIA r.061+ r.073 + r.100		104	816837.26	630915.09

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	83016.77		83016.77	66868.88
502	Spotreba energie	02	13473.35		13473.35	12562.54
504	Predaný tovar	03				
511	Opravy a udržiavanie	04	2424.56		2424.56	3758.09
512	Cestovné	05	1031.83		1031.83	752.02
513	Náklady na reprezentáciu	06	4784.02		4784.02	2828.16
518	Ostatné služby	07	189515.62		189515.62	112791.91
521	Mzdové náklady	08	533215.85		533215.85	457321.80
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	182006.74		182006.74	157242.09
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11	27157.37		27157.37	22699.87
528	Ostatné sociálne náklady	12				
531	Daň z motorových vozidiel	13				
532	Daň z nehnuteľností	14				
538	Ostatné dane a poplatky	15	6163.91		6163.91	7639.06
541	Zmluvné pokuty a penále	16	13.47		13.47	10.99
542	Ostatné pokuty a penále	17	187.03		187.03	203.12
543	Odpísanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19				45.59
545	Kurzové straty	20	7.14		7.14	0.91
546	Dary	21	16836.90		16836.90	5236.54
547	Osobitné náklady	22				
548	Manká a škody	23				3775.81
549	Iné ostatné náklady	24	6076.63		6076.63	11773.06
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25	16446.50		16446.50	18470.75
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34				
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35	418.49		418.49	345.33
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36	8440.00		8440.00	17706.00
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu r. 01 až r. 37		38	1091216.18		1091216.18	902032.52

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výroby	39				
602	Tržby z predaja služieb	40	10923.66		10923.66	48331.81
604	Tržby za predaný tovar	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53				
645	Kurzové zisky	54				
646	Prijaté dary	55	15470.76		15470.76	5277.23
647	Osobitné výnosy	56				
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58	13082.28		13082.28	15046.24
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od právnických osôb	68	139796.89		139796.89	150000.81
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	169701.35		169701.35	166308.64
664	Prijaté členské príspevky	70	30.00		30.00	30.00
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71				61389.04
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73	772439.92		772439.92	508482.27
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		74	1121444.86		1121444.86	954866.04
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		75	30228.68		30228.68	52833.52
591	Daň z príjmov	76				
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		78	30228.68		30228.68	52833.52

Čl. I

Všeobecné informácie

(1) Meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov právnickej osoby, ktorá je zakladateľom alebo zriaďovateľom účtovnej jednotky, dátum založenia alebo zriadenia účtovnej jednotky.

Názov: OZ Vagus

Dátum založenia: 7.4.2011

(2) Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky; uvádzajú sa mená a priezviská členov štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky.

Ing. Alexandra Kárová – predsedníčka

Mgr. Petra Červená - predsedníčka

(3) Opis činnosti, na účel ktorej bola účtovná jednotka zriadená a opis druhu podnikateľskej činnosti, ak ju účtovná jednotka vykonáva.

- práca s marginalizovanými skupinami obyvateľstva (ľudia bez prístrešia, závislí a pod.)
- prevádzkovanie denného centra pre ľudí bez domova,
- poskytovanie sociálnych služieb podľa § 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,
- poskytovanie odborných sociálnych služieb,
- poskytovanie odborného poradenstva a tréningov,
- vzdelávanie pracovníkov v sociálnych službách,
- poskytovanie sociálnej prevencie,
- práca s verejnosťou pôsobením na zmýšľanie o stanovenej cieľovej skupine.

(4) Priemerný prepočítaný počet zamestnancov, a z toho počet vedúcich zamestnancov účtovnej jednotky za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „bežné účtovné obdobie“). Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou a počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas bežného účtovného obdobia.

	Bežné účtovné obdobie	Počet hodín vykonávania dobrovoľníckej činnosti
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	29	x
z toho počet vedúcich zamestnancov		x
Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou		
Počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia	497	2133

(5) Organizačná štruktúra účtovnej jednotky.

<https://vagus.sk/o-nas/1/kontakt/>

(6) Informácia o organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky. Žiadne

Čl. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

- (1) Informácia, či je účtovná závierka zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti. Áno
- (2) Zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód s uvedením dôvodu týchto zmien a vyčíslením ich vplyvu na finančnú hodnotu majetku, záväzkov, základného imania a výsledku hospodárenia účtovnej jednotky. Žiadne
- (3) Spôsoby ocenenia jednotlivých položiek majetku a záväzkov.

	Položka majetku alebo záväzkov	Spôsob ocenenia
a)	dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou	obstarávacia cena
b)	dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou	vlastné náklady
c)	dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom (darom)	reálna hodnota
d)	dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou	obstarávacia cena
e)	dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou	vlastné náklady
f)	dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom (darom)	reálna hodnota
g)	dlhodobý finančný majetok	obstarávacia cena
h)	zásoby obstarané kúpou	obstarávacia cena
i)	zásoby vytvorené vlastnou činnosťou	vlastné náklady
j)	zásoby obstarané iným spôsobom (darom)	reálna hodnota
k)	pohľadávky vlastné / pohľadávky kúpené	menovitá hodnota / obstarávacia cena
l)	krátkodobý finančný majetok	obstarávacia cena
m)	časové rozlíšenie na strane aktív	menovitá hodnota
n)	záväzky vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov	menovitá hodnota
o)	časové rozlíšenie na strane pasív	menovitá hodnota
p)	deriváty	menovitá hodnota
r)	majetok a záväzky zabezpečené derivátmi	menovitá hodnota

- (4) Spôsob zostavenia odpisového plánu pre jednotlivé druhy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, pričom sa uvádza doba odpisovania, použité sadzby odpisov a odpisové metódy pri určení odpisov.

Druh dlhodobého majetku	Doba odpisovania	Sadzba odpisov	Odpisová metóda
Stavba Domec	40	1/40	rovnomerný
Autá	4	1/4	rovnomerný
Nábytok Cvernovka	6	1/6	rovnomerný
Rekonštrukcia izieb Cvernovka	40	1/40	rovnomerný
Klimatizácia	12	1/12	rovnomerný
Výpočtová technika	4	1/4	rovnomerný
Rekonštrukcia kancelária Cvernovka	40	1/40	rovnomerný

- (5) Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku. Uvádza sa, či účtovná jednotka uplatňuje opravné položky a rezervy. Áno

- (6) Informácie o účtovaní opráv významných chýb minulých účtovných období v bežnom účtovnom období s uvedením vplyvu na výsledok hospodárenia minulých rokov; súčasne sa môže uviesť aj informácia o účtovaní opráv nevýznamných chýb minulých účtovných období v bežnom účtovnom období s uvedením vplyvu na výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia. Neboli

Čl. III

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

(1) Významné sumy prírastkov a úbytkov dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku.

(2) Prehľad dlhodobého majetku, na ktorý je zriadené záložné právo a prehľad dlhodobého majetku, pri ktorom má účtovná jednotka obmedzené právo s ním nakladať. Nemá náplň

(3) Údaje o štruktúre dlhodobého finančného majetku za bežné účtovné obdobie a jeho umiestnenie v členení podľa položiek súvahy v riadkoch 022 a 023.

Názov účtovnej jednotky	Podiel na základnom imaní (v %)	Podiel účtovnej jednotky na hlasovacích právach (v %)
Dobre&Dobré s.r.o.	100	100

(4) Údaje o štruktúre dlhodobého finančného majetku a krátkodobého finančného majetku v členení podľa položiek súvahy v riadkoch 024, 026 a 055. Nemá náplň

(5) Údaje o štruktúre dlhodobých pôžičiek.

Poskytnuté dlhodobé pôžičky	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Pôžičky podnikom v skupine	85 080	85 080

(6) Prehľad o vývoji významných súm opravných položiek podľa jednotlivých druhov majetku.

Druh majetku, ku ktorému sa tvorí opravná položka	Stav opravnej položky na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Tvorba opravnej položky (zvýšenie)	Zúčtovanie opravnej položky (použitie, zrušenie)	Stav opravnej položky na konci bežného účtovného obdobia
Podiel v Dobre&Dobré	48 903			48 903
Pôžička Dobre&Dobré	85 080			85 080

(7) Opis významných súm pohľadávok v nadväznosti na položky súvahy, v členení na pohľadávky za hlavnú nezdaňovanú činnosť a zdaňovanú činnosť za bežné účtovné obdobie.

Druh a opis významných pohľadávok	Hlavná nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
Pohľadávky z obchodného styku	61 355	
Ostatné pohľadávky	25 093	
Iné pohľadávky	61 408	

(8) Prehľad pohľadávok do uplynutia lehoty splatnosti a po uplynutí lehoty splatnosti.

Pohľadávky	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
- do uplynutia lehoty splatnosti	29 241	147 856
- po uplynutí lehoty splatnosti		
Spolu	29 241	147 856

(9) Prehľad o významných položkách časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období.

Časove rozlíšenie	Hodnota bežného obdobia	Hodnota predchádzajúceho obdobia
Náklady budúcich období	16 822	19 066
Príjmy budúcich období	0	0
Spolu	16 822	19 066

Zostatok pozostáva z nájomného, poisťného a predplatného na nasledujúci rok.

(10) Opis a výška zmien vlastného imania v priebehu bežného účtovného obdobia podľa položiek súvahy.

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky (+)	Úbytky (-)	Presuny (+, -)	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Vlastné imanie					
Základné imanie					
z toho:					
- nadačné imanie v nadácii					
- vklady zakladateľov					
- prioritný majetok					
Fondy tvorené podľa osobitných predpisov					
Fond reprodukcie					
Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín					
Fondy tvorené zo zisku					
Rezervný fond					
Fondy tvorené zo zisku					
Ostatné fondy					
Výsledok hospodárenia					
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	237 376		102	52 834	290 108
Výsledok hospodárenia účtovného obdobia	52 834	30 229		-52 834	30 229

Spolu	290 210	30 229	102	0	320 337
--------------	----------------	---------------	------------	----------	----------------

(11) Opis a vyčíslenie jednotlivých druhov fondov tvorených podľa osobitných predpisov. Nemá náplň

(12) Informácia o rozdelení účtovného zisku alebo o vysporiadaní účtovnej straty za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

Názov položky	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Účtovný zisk	52 834
Rozdelenie účtovného zisku	
Prídel do základného imania	
Prídel do fondov tvorených podľa osobitných predpisov	
Prídel do fondu reprodukcie	
Prídel do rezervného fondu	
Prídel do fondov tvorených zo zisku	
Prídel do ostatných fondov	
Úhrada straty minulých období	
Prevod do sociálneho fondu	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	52 834
Iné	
Účtovná strata	
Vysporiadanie účtovnej straty	
Zo základného imania	
Z rezervného fondu	
Z fondov tvorených zo zisku	
Z ostatných fondov	
Z nerozdeleného zisku minulých rokov	
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	
Iné	

(13) Údaje o jednotlivých druhoch rezerv v členení na stav rezerv na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia a stav rezerv na konci bežného účtovného obdobia, ich tvorbu, použitie alebo zrušenie v priebehu bežného účtovného obdobia.

Druh rezervy	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Zákonné rezervy spolu	24 910	27 894	24 910		27 894
Ostatné rezervy spolu	1 200	2 524	1 200		2 524
Rezervy spolu	26 110	30 418	26 110		30 418

Rezervy boli vytvorené s predpokladom ich použitia v nasledujúcom roku.

(14) Údaje o významných sumách záväzkov v nadväznosti na položky súvahy, v členení na záväzky za hlavnú nezdaňovanú činnosť a zdaňovanú činnosť.

Druh a opis významných položiek záväzkov	Hlavná nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
Záväzky z obchodného styku	11 730	
Dotácie		

(15) Prehľad záväzkov do uplynutia lehoty splatnosti a po uplynutí lehoty splatnosti.

Záväzky	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
- do uplynutia lehoty splatnosti	19 864	12 123
- po uplynutí lehoty splatnosti	2 701	0
Spolu	22 565	12 123

(16) Prehľad o začiatocnom stave, tvorbe, čerpaní a konečnom zostatku sociálneho fondu v priebehu bežného účtovného obdobia.

Sociálny fond	Suma
Stav k prvému dňu bežného účtovného obdobia	3 995
Tvorba na ťarchu nákladov	2 581
Tvorba zo zisku	
Čerpanie	1 435
Stav k poslednému dňu bežného účtovného obdobia	5 141

(17) Prehľad o bankových úveroch, pôžičkách a návratných finančných výpomociach s uvedením meny. Nemá náplň

(18) Prehľad o významných položkách časového rozlíšenia výdavkov budúcich období.

(19) Prehľad výnosov budúcich období v členení podľa jednotlivých druhov a v členení na dlhodobé výnosy budúcich období a krátkodobé výnosy budúcich období.

Položky výnosov budúcich období - dlhodobé z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku		
dlhodobého majetku obstaraného z verejných zdrojov		3 911
dlhodobého majetku obstaraného z finančného daru		1 859
dlhodobého majetku obstaraného z podielu zaplatenej dane		
dlhodobého majetku obstaraného zo sponzorského		

nepoužitého sponzorského		
dlhodobého majetku obstaraného z finančného príspevku		61 776
iné		10 922
Spolu		78 468

Položky výnosov budúcich období - krátkodobé z dôvodu	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
dotácie zo štátneho rozpočtu a z prostriedkov Európskej únie	166 516	82 525
dotácie z rozpočtu obce a z rozpočtu vyššieho územného celku	5 962	3 159
zostatku podielu zaplatenej dane		79 576
nepoužitého sponzorského		
iné	115 558	205 090
Spolu	288 036	370 350

(20) Údaje o druhoch majetku a záväzkoch z lízingových zmlúv. Nemá náplň

Čl. IV

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

- (1) Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar s uvedením ich opisu a vyčíslením hodnoty tržieb podľa jednotlivých hlavných druhov výrobkov, služieb hlavnej nezdaňovanej činnosti a zdaňovanej činnosti účtovnej jednotky za bežné účtovné obdobie.

Druh a opis tržieb	Hlavná nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
Služby v rámci projektu - implementácia	5 007	
Za reklamu	5 917	

- (2) Opis a vyčíslenie hodnoty významných súm v nadväznosti na položky výkazu ziskov a strát v členení na nepeňažné dary, osobitné výnosy, zákonné poplatky a iné ostatné výnosy za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie a za bežné účtovné obdobie.

Druh a opis významných súm výnosov	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Prijaté dary	166 307	169 701
Prijaté finančné príspevky	150 001	139 797

(3) Prehľad významných súm dotácií zo štátneho rozpočtu, štátnych fondov, z prostriedkov Európskej únie, dotácií z rozpočtu obce a z rozpočtu vyššieho územného celku, ktoré účtovná jednotka prijala v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období a v bežnom účtovnom období.

Druh a opis významných súm dotácií a grantov	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Dotácia BSK	57 103	58 969
Dotácia MPSVaR – Projekt Bývanie	80 292	147 921
Dotácia Hlavného mesto Bratislava	253 350	288 453
Dotácie Mestské časti HM Bratislavy	2 608	7 977
Dotácia NP TSP	64 629	146 959
Dotácia NP BOKKÚ	30 819	73 831
Dotácia MPSVaR	19 497	19 123
Úrad Vlády SR	0	29 004

(4) Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek príjmov z reklám, ktoré sú určené na charitatívne účely, a charitatívnej lotérie prijatých v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období a v bežnom účtovnom období.

Druh a opis významných položiek charitatívnej reklamy a charitatívnej lotérie	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Charitatívna reklama	5 963	5 917

(5) Opis a vyčíslenie hodnoty významných súm v nadväznosti na položky výkazu ziskov a strát v členení na nepeňažné dary, náklady na ostatné služby, osobitné náklady a iné ostatné náklady poskytnuté v bežnom účtovnom období.

Druh a opis významných položiek nákladov	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Spotreba materiálu	66 869	83 017
Ostatné služby	112 792	189 516
Dary	5 237	16 837
Iné ostatné náklady	11 773	6 077

V účtovnej jednotke, ktorá má povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom, sa uvedie vymedzenie a suma nákladov za účtovné obdobie v členení na náklady za

- a) overenie účtovnej závierky 1 200,00 EUR
- b) uisťovacie audítorské služby okrem overenia účtovnej závierky,
- c) súvisiace audítorské služby,
- d) daňové poradenstvo,
- e) ostatné neaudítorské služby.

(6)Prehľad o účele a výške použitia zostatku prijatého podielu zaplatenej dane v minulých účtovných obdobiach a prijatého podielu zaplatenej dane v bežnom účtovnom období.

Účel použitia prijatého podielu zaplatenej dane	Použitá suma zostatku z predchádzajúceho účtovného obdobia	Použitá suma z bežného účtovného obdobia
Mzdové náklady	61 389	0
Režijné náklady	0	0
Zostatok podielu zaplatenej dane		79 575

Čl. V

Opis údajov na podsúvahových účtoch

Významné položky zásob prijatých na komisionálny predaj, prenajatého majetku, majetku prijatého do úschovy, odpísané pohľadávky a prípadné ďalšie položky. Neeviduje.

Čl. VI

Ďalšie informácie

(1) Opis a hodnota iných aktív, ktorými sa rozumie majetok, ktorý vznikol v dôsledku minulých udalostí a ktorého existencia alebo vlastníctvo závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky; týmito inými aktívami sú napríklad práva zo servisných zmlúv, poisťných zmlúv, koncesionárskych zmlúv, licenčných zmlúv, práva z investovania prostriedkov získaných oslobodením od dane z príjmov.

Účtovná jednotka nemá takéto aktíva.

(2) Opis a hodnota iných pasív vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z ručenia podľa jednotlivých druhov ručenia; takýmito inými pasívami sú:

a) povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo

b) povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ale ktorá sa nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov, alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť.

Účtovná jednotka nemá takéto pasíva.

(3) Opis významných položiek ostatných finančných povinností, ktoré sa nesledujú v účtovníctve a neuvádzajú sa v súvahe; pri každej položke sa uvádza jej opis, výška a údaj, či sa týka spriaznených osôb, a to

a) povinnosť z devízových termínovaných obchodov a iných finančných derivátov,

b) povinnosť z opčných obchodov,

c) zákonná povinnosť alebo zmluvná povinnosť odobrať určité produkty alebo služby, napríklad z dodávateľských zmlúv alebo odberateľských zmlúv,

d) povinnosť z lízingových zmlúv, nájomných zmlúv, servisných zmlúv, poisťných zmlúv, koncesionárskych zmlúv, licenčných zmlúv a podobných zmlúv,

e) iné povinnosti.

Účtovná jednotka nemá žiadne významné položky ostatných finančných povinností.

(4) Prehľad nehnuteľných kultúrnych pamiatok, ktoré sú v správe alebo vo vlastníctve účtovnej jednotky, a to názov, adresa a číslo kultúrnej pamiatky v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Nemá náplň.

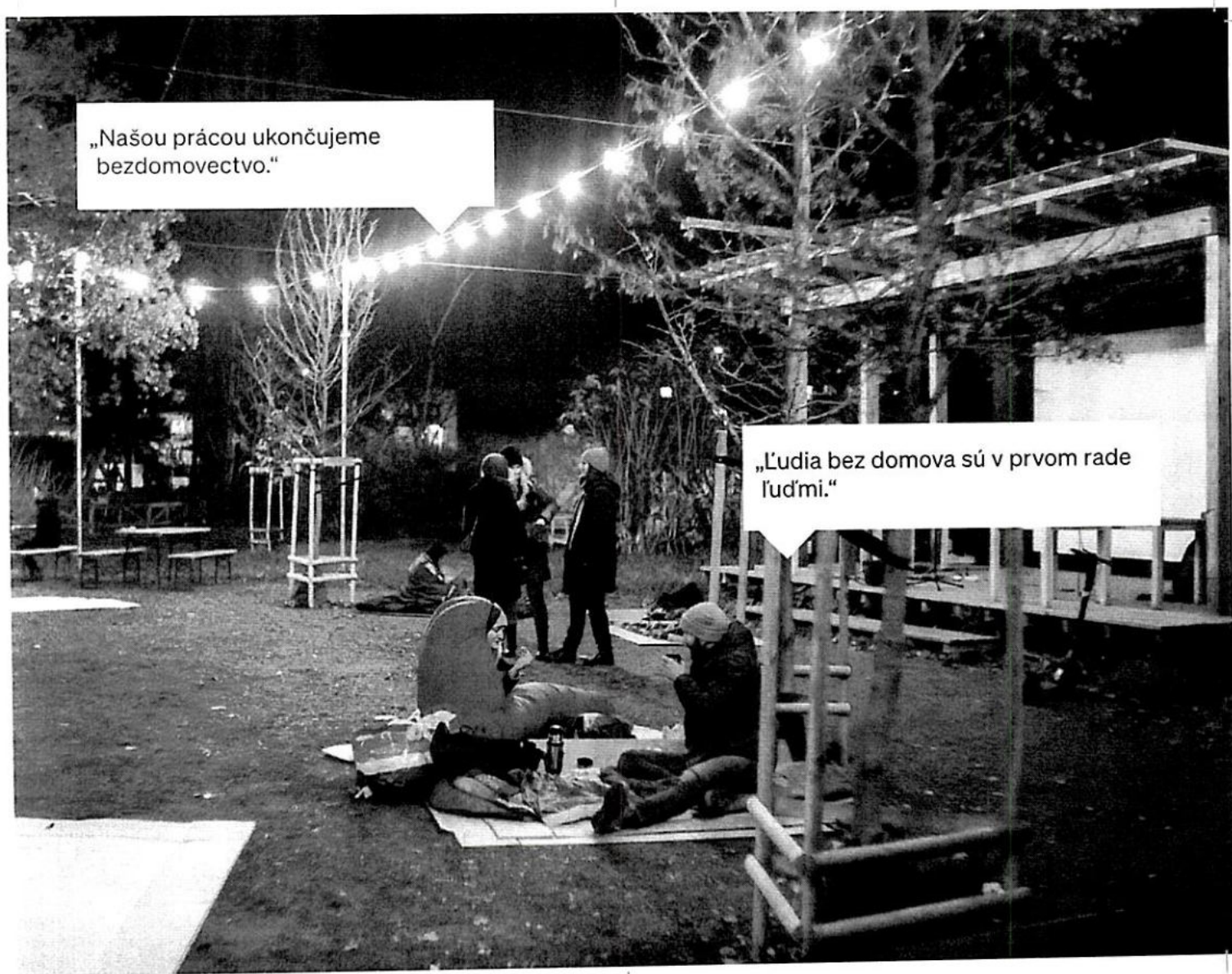
(5) Informácie o významných skutočnostiach, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia. Účtovná jednotka potvrdzuje, že medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia nenastali žiadne významné skutočnosti, ktoré by ovplyvnili účtovnú závierku.

Výročná správa
občianskeho
združenia Vagus
za rok **2022**

„Našou prácou ukončujeme
bezdomovectvo.“

„Ľudia bez domova sú v prvom rade
ľuďmi.“

Príhovor riaditeľiek

Od roku 2020 sme sa prispôbovali pandemickej situácii, všetkým možným obmedzeniam, zákazom a opatreniam. Začiatkom roku 2022 sme si asi všetci mysleli, že už bude dobre, už nás nič nemôže zaskočiť. Hlboko sme sa mýlili. Nikto nepredpokladal, že by sa mohlo stať niečo tak hrozné, ako je invázia na Ukrajinu.

Posledné roky nás naučili rýchlo reagovať a prispôbovať sa neľahkým situáciám. Nie vždy sme vedeli, ako na to, nie vždy sa nám darilo, ale nakoniec sme si našli cestu, ako za každých okolností poskytovať čo najkvalitnejšie služby pre ľudí bez domova.

To by sa však nedalo bez našich úžasných kolegyň a kolegov vo všetkých tímoch. Vďaka ich odhodlaniu, usilovnej práci a nadšeniu sa nám darí aj nemožné.

Sme nesmierne hrdé na naše tímy, ktoré opäť dokázali, že sú zložené z ľudí na správnom mieste. Naše kolegyne a kolegovia vynaložili enormné úsilie, aby všetky služby, ktoré poskytujeme, ostali dostupné počas celého roka. Uvedomovali sme si, aké dôležité je pre ľudí bez domova mať miesto, kde môžu stráviť svoj deň, vyriešiť svoje problémy, ale aj zažiť pochopenie

a prijatie. Aj napriek tomu sa mnoho našich kolegyn a kolegov stalo dobrovoľníkmi a dobrovoľníkmi na hlavnej stanici či v asistenčnom centre na Bottovej, kde pomáhali ľuďom utekajúcim pred vojnou na Ukrajine. Sme vďačné za každú jednu kolegynu a každého jedného kolegu, ktorí sú súčasťou Vagusu.

Veľmi by sme si prišli povedať, že po pandemických rokoch sú naše programy konečne stabilizované, avšak situácia je náročná. Vplyvom vojny na Ukrajine sa niektorí naši firemní partneri rozhodli presmerovať svoju pomoc na ľudí utekajúcich pred vojnou, čomu, samozrejme, plne rozumieme. Kvôli narastajúcej inflácii prichádzame o finančnú pomoc od našich individuálnych daryň a darcov a tiež zápasíme s narastajúcimi cenami energií a materiálneho vybavenia.

Všetkých nás čakajú neisté časy. Nielen nás vo Vaguse, ale najmä ľudí, ktorí sú už dnes na hranici chudoby a majú problémy s financiami. Obávame sa toho, že mnoho ľudí si reálne nebude mať z čoho hrať náklady spojené s bývaním a bežným životom, v dôsledku čoho prídu o bývanie. Tiež sa obávame toho, že nebudeme mať dostatok potrebných financií, aby sme týmto ľuďom dokázali pomôcť.

Pandémia nás mnohému naučila ľudsky aj profesne. Hovorí sa, že v núdzi poznáš priateľa.

Či už to bolo pred 10 rokmi, pri založení združenia, alebo počas pandémie, vždy sa našlo mnoho ľudí, ktorým ľudia bez domova neboli ľahostajní. A vďaka ktorým sme dokázali vybudovať toto združenie a zvládajú ťažké časy.

Rady by sme sa poďakovali všetkým našim dobrovoľníckam a dobrovoľníkom, firemným a individuálnym daryňiam a darcom, tým, ktorí prenajímajú byty v projekte Bývanie, komunálnym subjektom a všetkým, ktorí sú s nami od začiatku,

ale aj tým, s ktorými sa spoznávame. Veľmi si Vašu pomoc a podporu vážime.

Ďakujeme.

Obsah

Prihovor riaditeľiek	4
1. Princípy našej práce	10
Naše poslanie	10
Vízia a prístup	10
2. Odbornosť	12
Tímy a funkcie zamestnankýň a zamestnancov OZ Vagus	13
Vzdelávanie zamestnankýň a zamestnancov OZ Vagus	14
Spolupráca s vysokými školami	16
3. Problematika ľudí bez domova	19
- ako sa vyvíjajú vybrané oblasti	19
Počet ľudí bez domova a pojem človek bez domova	19
Politické riešenie bezdomovectva	22
Právo na bývanie a situácia s bývaním na Slovensku	24
Právo na zdravie a prístup k zdravotnej starostlivosti	31
4. Hájime práva ľudí bez domova	34
- advokačné aktivity v roku 2022	34
Komunálne voľby 2022	36
Príspevok na bývanie ako nástroj prevencie straty domova	34
Národná koncepcia ukončovania bezdomovectva	37
Prezidentka SR vo Vaguse	38
5. Naše programy a služby v roku 2022	40
Streetwork - terénna sociálna práca	40
Domec - nízkoprahové denné centrum	43
Medzimiesto - integračný program	46

6. Vybrané príbehy ľudí, s ktorými pracujeme	52
Príbehy zo Streetu	52
Príbehy z Domca	54
Príbehy z Medzimiesta	56
7. Vojna na Ukrajine - OZ Vagus pomáha	60
8. OZ Vagus vo verejnom priestore	62
Vagus podcast a Vagus blog	62
Susedský refreš a Deň otvorených dverí	62
Skutočná ulica a Hľad trápi aj ľudí na Slovensku	63
Noc vonku 2022	64
9. Komunita našich podporovateľiek a podporovateľov	66
Kto nám pomohol v čase nečakanej krízy	66
Podpora od štátu a samosprávy	67
Firemní partneri, donori, spolupracujúce subjekty	68
Komunita podporovateľiek a podporovateľov Vagusu	70
10. Zdroje	72
11. Financie	74
Správa nezávislého audítora	75
Výnosy	78
Náklady podľa druhov	79
Náklady podľa programov	80

1. Princípy našej práce

Naše poslanie

Poskytujeme čo najkvalitnejšie služby pre čo najväčší počet ľudí bez domova v Bratislave. Okrem troch stálych programov vytvárame nové služby, pričom vždy vychádzame z prístupov overených v zahraničí.

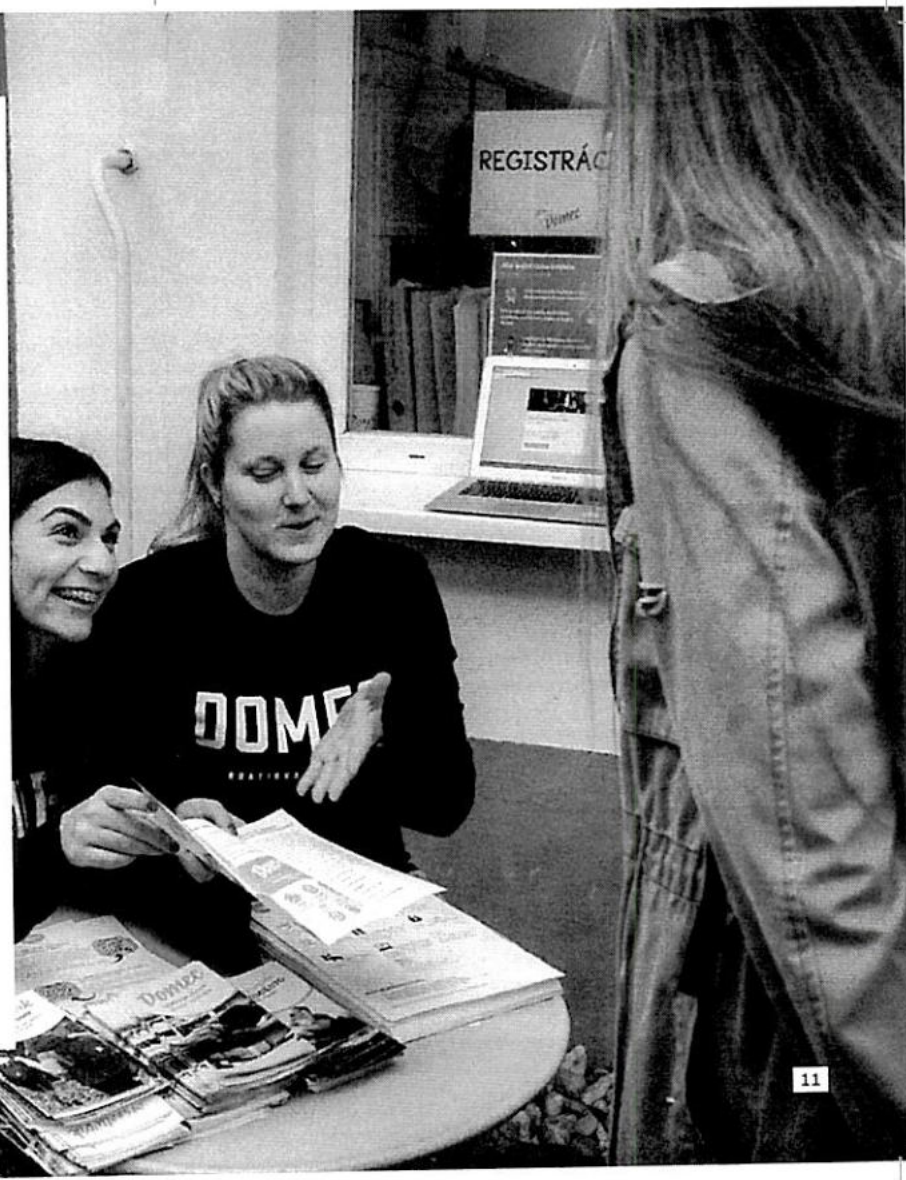
Naším základným východiskom je vykonávanie odbornej sociálnej práce založenej na rešpektovaní každého človeka, jeho prežívania a aktuálnej životnej situácie. K ľuďom, s ktorými pracujeme, pristupujeme individuálne. Základným princípom pri ukončovaní bezdomovectva je totiž pocit ľudskej hodnoty.

Vízia a prístup

S ľuďmi bez domova pracujeme dlhodobo. Naším cieľom je poskytnúť pomoc všetkým, bez ohľadu na ich momentálnu situáciu alebo dôvod, prečo sa ocitli v neľahkej životnej situácii.

Angažujeme sa tiež v tvorbe verejných politík na celoštátnej aj lokálnej úrovni a verejne obhajujeme práva tých, ktorí prišli o svoj domov alebo im bezdomovectvo ešte len hrozí.

Naša práca s ľuďmi bez domova je rešpektovaná odbornou i širokou verejnosťou, o čom svedčia rôzne medzinárodné aj domáce ocenenia. Výsledky našich programov pozitívne menia vnímanie témy bezdomovectva a sú dôkazom, že OZ Vagus nahrádza povinnosť štátnych a komunálnych subjektov v oblasti poskytovania adekvátnej pomoci ľuďom bez domova a prevencie bezdomovectva.

2. Odbornosť

Spojenie rôznych pracovných pozícií a kompetencií v našom tíme tvorí silnú základňu pri ukončovaní bezdomovectva a umožňuje nám pristupovať k riešeniu problémov z rôznych uhlov pohľadu. Odbornosť profesionálov a profesionálov v OZ Vagus je kľúčová nielen pre kvalitné poskytovanie sociálnych služieb, ale aj pre riadenie združenia.

Tímy a funkcie zamestnankýň a zamestnancov OZ Vagus

KANCELÁRIA:

Mgr. Červená Petra – programová riaditeľka združenia
Ing. Kárová Alexandra – výkonná riaditeľka združenia
Mgr. Balgová Ivana – manažérka individuálneho darcovstva
Mgr. Fabšíková Stanislava – marketingová manažérka
Bc. Hierweg Ronald – finančný manažér
Kožina Lukáš – personálny manažér
Köszeghyová Anna – účtovníčka
Mgr. Lauko Alexandra – projektová manažérka
Mgr. Matúš Fedor – prevádzkový manažér
Mgr. Mihalovičová Martina – asistentka marketingu
Mgr. Ševčík Bernátová Klára – fundraisingová manažérka

STREETWORK:

Mgr. Catasonova Ecaterina – koordinátorka programu
Mgr. Hainzl Jakub – zástupca koordinátorky programu
Aleksiev Dmitrii – terénny pracovník junior
Bc. Boydová Kristína – terénna sociálna pracovníčka
Mgr. Karetka Denis – terénny sociálny pracovník
Martáková Jana – terénna pracovníčka juniorka
Mgr. Mathernová Zuzana – terénna sociálna pracovníčka
Mgr. Szász Rastislav – terénny sociálny pracovník
Mgr. Valková Barbora – terénna sociálna pracovníčka

DOMEC:

Mgr. Kovaľová Patrícia – koordinátorka programu
Mgr. Kaločáiová Annamária – zástupkyňa koordinátorky programu
Mgr. Bakkaiová Tatiana – asistentka sociálnej práce
Mgr. Belláková Dagmar – asistentka sociálnej práce
Mgr. Čelovská Emília – sociálna poradkyňa
Hrvol Peter – asistent sociálnej práce

Bc. Ilavský Jakub – asistent sociálnej práce
Janči Filip – asistent sociálnej práce
Juck Augustín – asistent sociálnej práce
Kotmanová Terézia – asistentka sociálnej práce
Mgr. Macková Andrea – sociálna poradkyňa
Ing. Marková Gabriela – asistentka sociálnej práce
Pankuchová Martina – asistentka sociálnej práce
Mgr. Smolík František – asistent sociálnej práce
Mgr. Svitekova Zuzana – sociálna poradkyňa
Škorníková Barbora – asistentka sociálnej práce
Vichnáleková Viktória – asistentka sociálnej práce

MEDZIMIESTO:

Mgr. Kráľová Dominika – koordinátorka programu
Mgr. et Mgr. Sabaková Monika – zástupkyňa koordinátorky programu
Mgr. Hlačinová Brigita – sociálna poradkyňa
Mgr. Hladíková Daniela – sociálna poradkyňa
Bc. Kalcsová Viktória – asistentka sociálnej práce
Mgr. Kláts Hana – sociálna poradkyňa
Mgr. Richveis Lukáš – sociálny poradca
PhDr. Štrofová Karin – sociálna poradkyňa
Mgr. Terek Erik – sociálny poradca
Mgr. Vašová Michaela – pracovníčka pre bytové otázky

Vzdelávanie zamestnankýň a zamestnancov OZ Vagus

Rok 2022 bol poznačený viacerými udalosťami, ktoré vplývali aj na plánovanie vzdelávacích aktivít. Postpandemická trauma, vojnový útok na Ukrajinu, energetická kríza, vysoká inflácia či nestabilná politická situácia prispeli k výraznej neistote. Aj z týchto dôvodov sa nám pre naše 3 programy podarilo uskutočniť menej vzdelávacích aktivít, ako sme plánovali. Keďže je však našim cieľom poskytovať stále

kvalitnejšie a odbornejšie sociálne poradenstvo, venovali sme sa najmä týmto vzdelávacím aktivitám:

- Motivačné rozhovory I., II., III.
- Tréning rozpoznávania potrieb klienta a jeho zákazky.
- Lektorské zručnosti.
- Návšteva kontaktného centra K2 pre ohrozené komunity prevádzkované OZ Odyseus (výmena skúseností a informácií, ako pracovať s klientmi a klientmi, ktorí užívajú návykové látky alebo pracujú v sexbiznise).

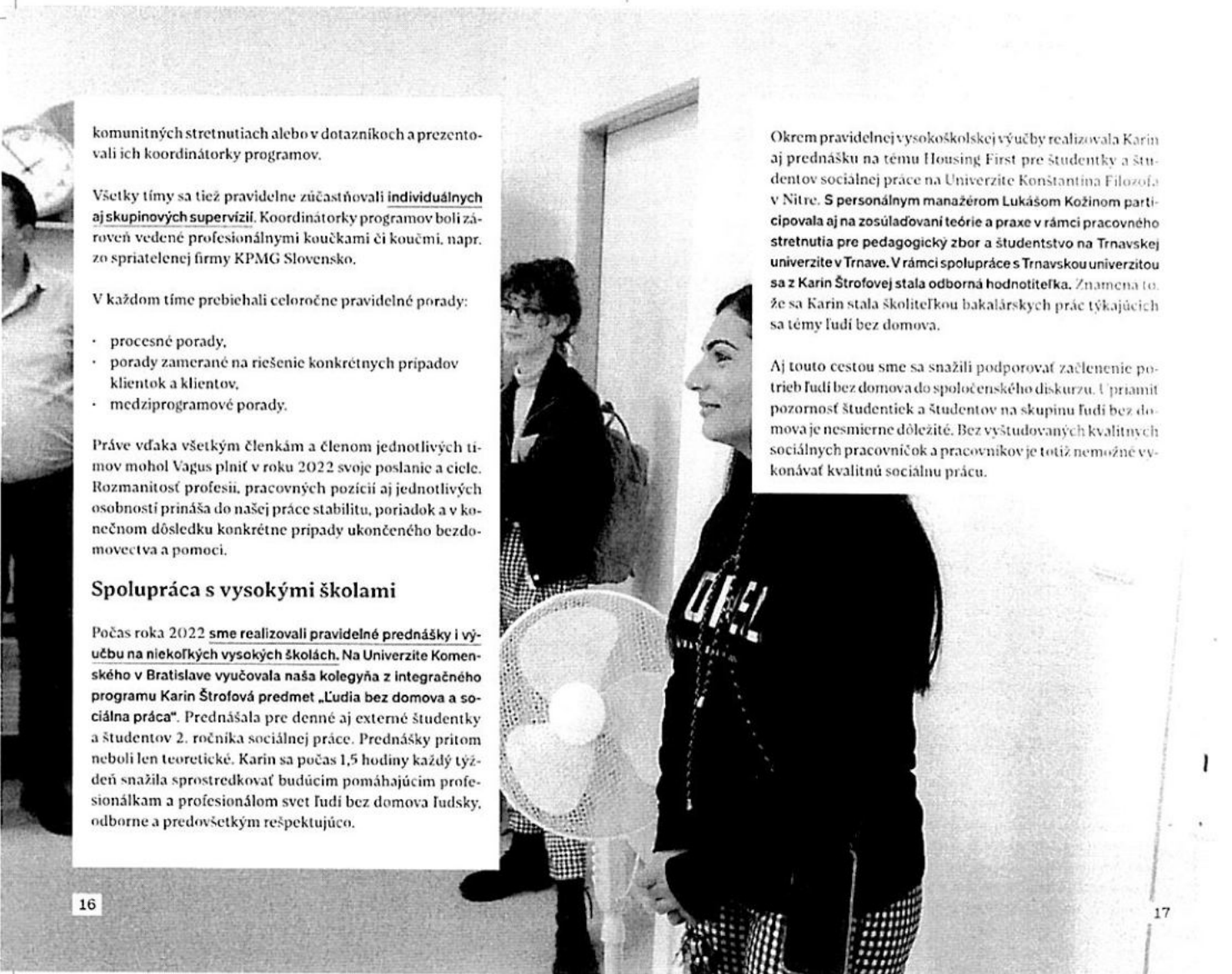
Manažment združenia absolvoval v roku 2022 významné tréningy zamerané na vedenie organizácie, ale aj budovanie a udržiavanie vzťahov s našimi darcami a darcami:

- Ako na vzťahy s individuálnymi darcami.
- Z nevoľníka kráľom.

Okrem týchto externých školení prebehli aj interné školenia, vedené našimi zamestnankyňami a zamestnancami:

- Školenie o cieľovej skupine (pre všetky nové kolegyně a kolegov) – vedené Kristínou Boydovou.
- Povrchové rany a ich základné ošetrovanie (pre vybrané kolegyně a kolegov) – vedené Andreou Mackovou.
- Práca s agresívnou klientkou a klientom (pre vybrané kolegyně a kolegov) – vedené Annamáriou Kaločaiovou.

Aj v tomto roku sme pokračovali v **strategickom plánovaní**, ktoré bolo vedené facilitátorom, pánom Bohdanom Smieškom. Stretnutie bolo zamerané na činnosti a služby všetkých programov. Svoje potreby, myšlienky, návrhy aj pripomienky pritom priniesli samotné klientky a klienti na

komunitných stretnutiach alebo v dotazníkoch a prezentovali ich koordinátorky programov.

Všetky tímy sa tiež pravidelne zúčastňovali individuálnych aj skupinových supervízií. Koordinátorky programov boli zároveň vedené profesionálnymi koučkami či koučmi, napr. zo spriatelenej firmy KPMG Slovensko.

V každom tíme prebiehali celoročne pravidelné porady:

- procesné porady,
- porady zamerané na riešenie konkrétnych prípadov klientok a klientov,
- medziprogramové porady.

Práve vďaka všetkým členkám a členom jednotlivých tímov mohol Vagus plniť v roku 2022 svoje poslanie a ciele. Rozmanitosť profesií, pracovných pozícií aj jednotlivých osobností prináša do našej práce stabilitu, poriadok a v konečnom dôsledku konkrétne prípady ukončeného bezdomovectva a pomoci.

Spolupráca s vysokými školami

Počas roka 2022 sme realizovali pravidelné prednášky i výučbu na niekoľkých vysokých školách. Na Univerzite Komenského v Bratislave vyučovala naša kolegyňa z integračného programu Karin Štrofová predmet „Ľudia bez domova a sociálna práca“. Prednášala pre denné aj externé študentky a študentov 2. ročníka sociálnej práce. Prednášky pritom neboli len teoretické. Karin sa počas 1,5 hodiny každý týždeň snažila sprostredkovať budúcim pomáhajúcim profesionálkam a profesionálom svet ľudí bez domova ľudsky, odborne a predovšetkým rešpektujúco.

Okrem pravidelnej vysokoškolskej výučby realizovala Karin aj prednášku na tému Housing First pre študentky a študentov sociálnej práce na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. S personálnym manažerom Lukášom Kožinom participovala aj na zosúladovaní teórie a praxe v rámci pracovného stretnutia pre pedagogický zbor a študentstvo na Trnavskej univerzite v Trnave. V rámci spolupráce s Trnavskou univerzitou sa z Karin Štrofovej stala odborná hodnotiteľka. Znamená to, že sa Karin stala školiteľkou bakalárskych prác týkajúcich sa témy ľudí bez domova.

Aj touto cestou sme sa snažili podporovať začlenenie potrieb ľudí bez domova do spoločenského diskurzu. Ľ priamit pozornosť študentiek a študentov na skupinu ľudí bez domova je nesmierne dôležité. Bez vyštudovaných kvalitných sociálnych pracovníčok a pracovníkov je totiž nemožné vykonávať kvalitnú sociálnu prácu.

3. Problematika ľudí bez domova – ako sa vyvíjajú vybrané oblasti

Počet ľudí bez domova a pojem človek bez domova

Na Slovensku neexistuje pravidelné a relevantné mapovanie skupiny ľudí bez domova. Doposiaľ jediný oficiálny údaj o počte ľudí bez domova pochádza zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011, ktoré vyhodnotilo, že na Slovensku žilo z 5 379 455 ľudí celkovo 23 483 ľudí bez domova. Ide však o veľmi hrubý odhad, s ktorým sa nestotožňujeme. V roku 2021 prebehlo ďalšie sčítanie obyvateľstva, pričom do jeho organizovania bolo zapojené aj naše združenie. Programová riaditeľka Petra Červená sa stala sčítacou komisárkou, vďaka čomu mali možnosť sčítať sa aj ľudia využívajúci služby Vagusu, ktorí by inak k sčítaniu nemali prístup. Sčítať sa mohli napríklad v našom dennom centre Domec alebo priamo v teréne. Napriek intenzívnej komunikácii so Štatistickým úradom SR a ministerstvom práce sme do konca roka 2022 nezískali informáciu o počte ľudí bez domova z celoslovenského sčítania, ktoré prebiehalo od februára do júna 2021.

Vo Vaguse poskytujeme služby na území Bratislavy, v rámci ktorej prebehlo prvé a zároveň posledné sčítanie ľudí bez domova v roku 2016. Podľa jeho výsledkov žilo v hlavnom meste Slovenska 2 064 ľudí bez domova. Odborné odhady organizácií pracujúcich s týmito ľuďmi však hovoria, že skutočný počet je aspoň raz taký veľký. V roku 2022 zároveň začali prípravy na

ďalšie sčítanie ľudí bez domova v Bratislave, ktoré by malo prebehnúť v roku 2023. Súčasťou priprav ako aj samotného sčítania je aj združenie Vagus.

V téme definovania pojmu „človek bez domova“ či bezdomovectva v slovenskej legislatíve, žiaľ, v roku 2022 nenastal žiaden posun. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách vymedzuje napríklad, čo je nepriaznivá sociálna situácia, čo je sociálna služba a kto je jej prijímateľkou a prijímateľom. Tam to však končí. S následkami nedostatočnej právnej úpravy týkajúcej sa terminológie sa pritom pri našej práci pravidelne stretávame.

Čo by sa mohlo zmeniť, ak by bol pojem „človek bez domova“ súčasťou slovenskej legislatívy:

- zjednodušený prístup k zdravotnej starostlivosti či liečbe závislosti pre ľudí bez domova,
- sprístupnenie a zjednodušenie získania sociálneho alebo mestského nájomného bývania pre ľudí v bytovej núdzi,
- zjednodušený prístup k sociálnym službám (napr. zohľadnenie životnej situácie pri prijímaní do zariadení bez zdĺhavého byrokratickeho procesu),
- adrešná pomoc vo forme vybraných sociálnych dávok,
- realizácia a uplatňovanie práv ľudí bez domova (napr. výnimky počas výnimočného stavu, kedy ľudia bez domova dostávali pokuty za to, že objektívne nemohli dodržiavať zákaz vychádzania a pod.),
- možnosť zjednotenia metód zberu dát, ich kvalitnejšie vyhodnocovanie a následné systematickejšie nastavovanie verejných politík na celonárodnej úrovni či komunitných plánov na lokálnej úrovni,
- systematický prístup k prevencii a ukončovaniu bezdomovectva.

Keď sa povie „človek bez domova“, väčšina si stereotypne predstaví staršieho, zanedbaného, podguráženého muža sigelitkami, ktorý prespáva na ulici. Kto sú však ľudia bez domova? Tých viditeľných stretávame v mestách, v parkoch, na lavičkách námestí alebo pred nákupnými centrami. V našich programoch ale pracujeme s osamelými seniorkami a seniormi, odchovankyňami a odchovancami detských domovov, s týranými ženami, s ľuďmi z marginalizovaných komunit, ktorí sú úplne neviditeľní. Na prvý pohľad by sme o mnohých našich klientkách a klientoch nepovedali, že nemajú domov.

Zatiaľ najpodrobnejšiu analýzu predstavuje tzv. ETHOS typológia. Tá definuje domov ako dostojné, bezpečné a zdravotne vyhovujúce miesto, kde má človek súkromie, príležitosť na budovanie vzťahov a má k nemu právny nárok. Ak niektorý z týchto aspektov chýba, dá sa hovoriť o vylúčení z bývania. K najviditeľnejším forám patri poulitné bezdomovectvo (týka sa ľudí, ktorí prespávajú na ulici či v nočľahárňach).

Poznáme však aj ďalšie typy bezdomovectva:

- Ľudia, ktorí prespávajú dočasne u rodiny či známych. Ľudia, ktorí sú dlhodobo hospitalizovaní v nemocnici, sú vo výkone trestu odňatia slobody, žijú v rôznych sociálnych zariadeniach a nemajú sa kam vrátiť.
- Ľudia, ktorí bývajú bez zmluvného vzťahu či v násilných domácnostiach, žijúci v každodennej neistote. Zdanlivo majú strechu nad hlavou, avšak bez dostatočného pocitu bezpečia.
- Ľudia, ktorí svojím zjavom a zovňajškom nevyvolávajú dojem, že by mohli ísť o ľudí bez domova, ale v skutočnosti žijú v nevyhovujúcich podmienkach, ktoré sú stiesnené, technicky či zdravotne nevyhovujúce.

K prehliadaným patria tiež ľudia žijúci na ubytovniach, ktoré neposkytujú primeraný štandard bývania, často ani zmluvu, nie je možné mať tu trvalý pobyt, a pravidlá či požiadavky na bývanie sú neraz neprimerané. Samostatnou skupinou sú tiež mladí ľudia, ktorí vyrastali v Centrách pre deti a rodiny. Aj z našich skúseností vieme, že kvôli absencii rodinného a kamarátskeho zázemia, ktoré by im poskytlo na nejakú dobu prístrešie či financie, končia títo ľudia po nejakej dobe na ulici.

Ženy tvoria prevažnú časť skupiny ľudí žijúcich v násilných domácnostiach alebo partnerských vzťahoch. Často nemajú dostatočné rodinné zázemie, záchrannú sieť a dostatok finančných prostriedkov na to, aby mohli opustiť násilnú domácnosť. Ostávajú v tomto prostredí žiť, častokrát aj s deťmi, pretože je to pre nich lepšie ako ulica. Ak sa už odhodlajú opustiť domácnosť, snažia sa získať miesto v krízových centrách alebo ubytovniach a predísť tak zvýšenému riziku násillia, ktoré im hrozí na ulici.

Politické riešenie bezdomovectva

Aj v roku 2022 boli najväčšími prekážkami v téme riešenia prevencie či ukončovania bezdomovectva absencia informácií o cielevej skupine ľudí bez domova, nedostatok služieb, no najmä nezaujím o skupinu obyvateľstva zasiahnutú najextremnejšou formou chudoby.

Absencia zberu dát, na ktorú sme poukázali v predchádzajúcej podkapitole, znemožňuje systémový prístup pri riešení nepriaznivej situácie ľudí bez domova a ľudí, ktorí sú ohrození stratou bývania.

Samostatnou témou sú sociálne služby pre ľudí bez domova. Medzi hlavné služby uľahčujúce životnú situáciu týchto ľudí

patria najmä služby tzv. krízovej intervencie (denná starostlivosť, pomoc priamo v teréne, nocľah, sprostredkovanie bývania a podpora samostatného bývania). Dôležitým je však aj podporované zamestnávanie a špecializované sociálne poradenstvo. Veľkým problémom je dostupnosť týchto služieb. Služby pre približne 4 000 ľudí bez domova v Bratislave pokrývajú 20 % z celkového počtu. Napriek tomu prichádza práve do hlavného mesta veľké množstvo ľudí v núdzi – situácia so službami pre nich je totiž vo zvyšku krajiny ešte alarmujúcejšia. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR financovalo v danom roku 48 nocľahární a 33 útulkov pre ľudí bez domova¹.

Za posledné roky sa naplno prejavuje dlhodobé zanedbávanie problematiky ľudí bez domova a sociálnych tém ako takých. Takmer 40 % ľudí bez domova trpí dlhodobým bezdomovectvom², čo znamená, že sú na ulici dlhšie ako 10 rokov. Tento fakt len potvrdzuje tvrdenie, že systém neponúka týmto ľuďom možnosti dostať sa z bludného kruhu bezdomovectva. Čím dlhšie je totiž človek na ulici, tým náročnejší je proces a celkové možnosti vrátenia sa späť do bežného života. Aj preto by malo byť primárnym záujmom štátu budovať nové služby a prevádzkovať nové zariadenia, ktoré by eliminovali riziká spojené so životom na ulici, zlepšovali sociálnu situáciu ľudí bez domova, posilňovali ich vlastný pocit ľudskej dôstojnosti, no najmä smerovali k postupnému ukončovaniu bezdomovectva. To však nestačí. Najlepším spôsobom, ako ukončovať bezdomovectvo, je totiž predchádzať mu. Na Slovensku hrozí strata bývania 4 až 8 % obyvateľstva³. Pre ľudí žijúcich pod hranicou chudoby či v nestabilných podmienkach môže predstavovať ohrozenie aj malý problém či nečakaný výdavok. Oblasť

¹ Informácia z odpovede Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na informáciu na základe zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov.
² Dedrušová – Gerbery – Ficová kol., 2015, s. 41.
³ Dedrušová – Gerbery – Ficová kol., 2015.

prevencie pred stratou bývania, žiaľ, ani v roku 2022 nezaznamenala relevantný posun.

Ľudia bez domova a ľudia zasiahnutí extrémnymi formami chudoby sú dlhodobo na okraji záujmu politikov a političiek. Sú odkázaní na prácu tretieho sektora, charít, cirkví a na pomoc od bežných ľudí z radov širokej verejnosti. Bez politickej vôle a odhodlania meniť verejnú politiku a pripravovať adresné riešenia sa však nikdy nepodariť dodržiavať základné ľudské a sociálne práva všetkých obyvateľiek a obyvateľov Slovenska.

Smutnou ukážkou absencie politickej vôle v riešení témy bezdomovectva je fakt, že Slovensko ako jedna z posledných členských krajín Európskej únie nemá prijatý žiadny strategický, koncepcný dokument alebo ucelenú víziu, ako predchádzať bezdomovectvu a ukončovať ho. Vo Vaguse sme preto veľmi uvítali iniciatívu ministerstva práce, ktoré vytvorilo pracovnú skupinu pozostávajúcu zo zástupkyň a zástupcov ministerstva práce, samospráv, mimovládnych organizácií a rôznych poskytovateľiek a poskytovateľov sociálnych služieb pre túto skupinu obyvateľstva. Táto pracovná skupina sa stretávala väčšinu roka 2022 a jej výsledkom bol návrh úplne prvej Národnej koncepcie pre prevenciu a ukončovanie bezdomovectva. Návrh koncepcie bol členený na viaceré oblasti (napr. oblasť bývania, zdravia, zamestnanosti, sociálneho zabezpečenia či prevencie) a obsahuje konkrétne ciele a návrhy opatrení. Koncepcia mala platiť do roku 2030 a mali na ňu nadväzovať akčné plány s konkrétnymi krokmi nadväzujúcimi na plnenie cieľov koncepcie. Koncepcia však nakoniec v roku 2022 nebola prijatá. Ministerstvo ju na rokovanie predložilo až v decembri. Krátko nato padla vláda a vzhľadom na nasledujúci vývoj boli právomoci vlády tak obmedzené, že materiál nebolo možné prijať. Neschválenie koncepcie nielenže priamo vplyva na životy státisícov ľudí na Slovensku, ale ich situáciu môže

ešte aj zhoršiť. Prijatie tejto koncepcie je totiž jednou z podmienok na čerpanie eurofondov pre niektoré sociálne služby. Do roku 2023 tak budeme nielen my, ale aj ďalší poskytovatelia sociálnych služieb vstupovať s neistotou financovania našich aktivít zo strany štátu.

Právo na bývanie a situácia s bývaním na Slovensku

Právo na bývanie zohľadňuje dve základné oblasti. Prvou je humánna oblasť, teda právo človeka na zabezpečenie dôstojného života, s ktorým je úzko spojené právo na súkromie, bezpečie a zabezpečenie základných životných potrieb, priamo naviazané na bývanie ako také. Druhou oblasťou je vnímanie práva na bývanie ako súčasť medzinárodného a domáceho práva. V podmienkach Slovenskej republiky ani v roku 2022 nedošlo k takým zmenám, ktoré by zabezpečili naplnenie práva na bývanie. Pre úzko špecifikované znevýhodnené skupiny, kam patria aj ľudia bez domova, je oblasť bývania zabezpečovaná dočasným ubytovaním v zariadeniach sociálnych služieb krízovej intervencie (nocľahárne, utulky, domovy na polceste, zariadenia núdzového bývania alebo zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately). Tie však predstavujú iba dočasné sanovanie situácie, nie systematické riešenia.

Jedným zo základných nástrojov ukončovania bezdomovectva je práve získanie udržateľného a bezpečného bývania, v rámci ktorého môže byť človek sám, mať pocit súkromia a možnosti zabezpečovať svoje základné životné potreby.

Nedostupnosť bývania nie je problémom len na Slovensku, ale aj v Európskej únii. Oproti niektorým jej členským štátom však u nás absentuje funkčný koncept nájomného bývania. Situácia s cenovo dostupným bývaním, sociálnym bývaním či

štartovacími bytmi ostala kritická aj v roku 2022, kedy Slovensko aj naďalej patrilo medzi krajiny s najnižším počtom nájomných bytov v EÚ.

Súčasný stav bývania v Slovenskej republike je výsledkom náročného historického vývoja. **Starostlivosť o potreby obyvateľstva v oblasti bývania je na Slovensku zverená do kompetencie miest a obcí.** Pred rokom 1989 sa na financovaní bytovej výstavby podieľal v takmer celom rozsahu štát. Po roku 1989 však bytová výstavba výrazne poklesla.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje vývoj počtu začatej výstavby bytov v súkromnom a v štátnom vlastníctve za posledných 10 rokov a odzrkadľuje jasný nepomer medzi súkromným a štátnym bývaním⁴.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet začatých bytov	13 090	14 758	15 836	17 640	21 441	19 950	22 055	21 595	19 744	24 497	20 508
Súkromný sektor	12 278	14 103	15 537	17 443	20 868	19 611	21 778	21 265	19 438	23 954	20 204
Verejný sektor	812	575	299	212	573	339	277	251	246	543	404
% v celkovom počte	6,2 %	3,9 %	1,9 %	1,1 %	2,7 %	1,6 %	1,3 %	1,2 %	1,2 %	2,2 %	2 %

4. Databáza DATAcube Štatistický úrad Slovenskej republiky. Začaté, dokončené a rozostavané byty podľa druhu, 2022.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje vývoj počtu dokončených bytov v súkromnom a v štátnom vlastníctve za posledných 10 rokov a obdobne odzrkadľuje jasný nepomer medzi súkromným a štátnym bývaním⁵.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet dokončených bytov	15 255	15 100	14 985	15 471	15 672	16 946	19 071	20 771	21 490	20 649	20 220
Súkromný sektor	13 710	14 035	14 305	15 177	15 336	16 720	18 869	19 966	21 240	20 515	20 002
Verejný sektor	1 545	1 065	680	354	336	226	202	205	250	134	218
% v celkovom počte	90 %	71 %	4,5 %	2,2 %	2,1 %	1,3 %	1,1 %	1,1 %	1,2 %	0,6 %	1,1 %

Nasledujúca tabuľka zobrazuje vývoj počtu rozostavaných bytov v súkromnom a v štátnom vlastníctve za posledných 10 rokov a obdobne odzrkadľuje jasný nepomer medzi súkromným a štátnym bývaním (údaje sú vždy z posledného štvrťroka príslušného roka)⁶.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet rozostavaných bytov	65 183	63 195	63 382	67 371	70 401	75 359	77 773	78 974	76 329	79 947	80 289
Súkromný sektor	61 543	60 876	60 876	65 282	68 962	73 795	76 660	77 862	75 536	78 744	78 876
Verejný sektor	3 640	3 000	2 506	2 089	1 439	1 529	1 113	1 112	801	1 203	1 411
% v celkovom počte	5,0 %	4,7 %	4 %	3,1 %	2 %	2 %	1,4 %	1,4 %	1 %	1,5 %	1,6 %

Z dát Štatistického úradu SR o začatých a dokončených bytoch je možné vyčítať, že vývoj v oblasti bytov v obecnom vlastníctve má vzhľadom na celkový počet

5. Databáza DATAcube Štatistický úrad Slovenskej republiky. Začaté, dokončené a rozostavané byty podľa druhu, 2022.
6. Databáza DATAcube Štatistický úrad Slovenskej republiky. Začaté, dokončené a rozostavané byty podľa druhu, 2022.

dokončených bytov extrémne nízke a často klesajúce hodnoty. V rokoch 2013 – 2022 bolo dokončených iba 5 215 bytov vo verejnom sektore.

V rámci Európskej únie má vyššie zastúpenie bytov v súkromnom vlastníctve už len Estónsko, Bulharsko a Rumunsko. V krajinách EÚ sa podiel nájomných bytov pohybuje medzi 19 až 62 %, pričom verejný nájomný sektor predstavuje priemerne 18 % z bytového fondu.

Hlavné mesto Bratislava malo v roku 2022 k dispozícii približne 2 300 mestských nájomných bytov, z ktorých takmer polovica bola zverená jednotlivým mestským častiam. Z celkového počtu vyše 204 000 bytov v Bratislave tak mestské nájomné byty tvorili len 1 %, čo je napríklad najnižší počet v rámci hlavných miest Vyšehradskej skupiny. Pre porovnanie, len v Brne tvorí mestský bytový fond 15 %, vo Viedni 30 % a ďalších 30 % sú byty, ktoré sú vo vlastníctve neziskových spoločností a majú regulovaný nájom. Priemer v rámci Európskej únie je okolo 10 %⁷.

Hľadanie bývania na Slovensku je zložité aj pre bežného človeka s prácou a zázemím. Najrizikovejšou skupinou sú v tomto smere mladé či nefunkčné rodiny, odchovankyne a odchovanci detských domovov, ľudia po výkone trestu odňatia slobody, ľudia v seniorskom veku či ľudia so zdravotnými problémami.

Problematika cenovo dostupného bývania je najzávažnejšia pre ľudí bez domova, ktorí nemajú zabezpečenú jednu zo základných životných potrieb – strechu nad hlavou. Ako sa píše v Koncepcii sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2020 – 2030, obecné nájomné byty sa

⁷ Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, 2022a.
⁸ Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, 2022b.

najčastejšie poskytujú osamelým rodičom s deťmi (156 bytov) a mladým rodinám s deťmi (161 bytov), u ktorých sa predpokladá, že sú schopní platiť nájomné. V rámci Bratislavského kraja boli nájomné byty poskytnuté len trom osobám po výkone trestu odňatia slobody a v dvoch prípadoch osobám po skončení pestúnskej starostlivosti. V ostatných prípadoch obce uvádzali, že nájomné byty sú poskytované napríklad učiteľom, učiteľkám, správcom sociálnych zariadení a pod.

Podmienky pridelovania obecných nájomných bytov upravuje zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní, o samotnom pridelovaní však rozhodujú mestské alebo obecné zastupiteľstvá na základe svojich všeobecne záväzných nariadení. Ako už bolo preukázané, mestá a obce majú k dispozícii veľmi malý počet nájomných bytov a, žiaľ, nejavia záujem sprostredkovať ich ľuďom, ktorí prišli o bývanie. Riešenie vidia skôr v poskytovaní sociálnych služieb, ktoré sú jednak rádovo nákladnejšie a zároveň ich je nedostatok.

V prípade straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania nemôžeme chápať odkázanie na prespavanie v nocľahárňach ako poskytnutie či zabezpečenie „bývania“. Pre človeka, ktorý sa ocitol v nečakanej životnej kríze, to znamená vystavenie najťažšej forme pouličného bezdomovectva, pretože je počas dňa nútený tráviť čas vonku⁹. Aj tento fakt by mal byť dostatočným dôvodom na to, aby štát vytvoril také podmienky, ktoré týmto ľuďom zabezpečia prístup k 24-hodinovému bezpečnému ubytovaniu.

Nesúlady je aj v samotnom zákone o sociálnom bývaní, z ktorého vyplýva, že za formu sociálneho bývania možno označiť nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania,

⁹ Bratislavský samosprávny kraj, 2020.

¹⁰ ETHOS typológia bezdomovectva a vyčlenia z bývania, 1. koncepcná kategória „bez strechy bez prístreška“, 2. operatívna kategória „ľudia v núdzovom ubytovaní“.

dokonca aj nízkooprahové denné centrum. Sociálne bývanie by malo predstavovať dôstojné, ekonomicky efektívne a sociálne riešenie. Koncept poskytovania sociálneho bývania neznamená poskytovanie sociálnej služby. Je preto nutné výrazne zvýšiť počet sociálnych bytov vo vlastníctve samospráv na celom území Slovenska, najmä vo väčších mestách, kde je vyššia koncentrácia obyvateľstva a samotných ľudí bez domova. Dôstojné bývanie v podnájme v bytoch na komerčnom trhu začína byť čoraz nedostupnejšie. Ceny prenájmov sa v Bratislave každoročne zvyšujú, neraz je k nim pridaná podmienka zloženia mesačnej či dvojmesačnej kaucie. Pre ľudí bez domova či ľudí na hranici chudoby je reálnejšie získať ubytovanie v lepšom prípade v zdieľanej izbe s viacerými spolubývajúcimi na byte alebo v komerčnej ubytovni. Takýto typ bývania je tiež veľmi nestabilný, pretože často nie je podložené žiadnym zmluvným vzťahom, poprípade je tento zmluvný vzťah uzatváraný na krátke obdobie s neistým predĺžením. V roku 2022 sa cena bývania v zdieľanej izbe s ďalšími spolubývajúcimi s rozlohou maximálne 20 m² pohybovala od 150 eur vyššie. Vzhľadom na pomer ceny, komfortu a kvality bývania je preto namieste hovoriť o obchode s chudobou, pretože ľudia v zlej sociálnej situácii nemajú na výber. Majitelia komerčných ubytovní či bytov si to uvedomujú a pokračujú v takto nastavenom biznise, ktorý je neraz nelegálny.

Vláda SR avizovala v roku 2022 výstavbu nájomných bytov podporovaných štátom. Po odprezentovaní prvého návrhu cenovej mapy sa však ukázalo, že nemá ísť o sociálne bývanie či cenovo dostupné nájomné bývanie, ale o bývanie pre širšiu masu obyvateľstva, ktoré sú súčasťou skor strednej triedy. Ľudia, s ktorými pracujeme, alebo ľudia žijúci zo životného minima či pracujúci v nízkoпримových zamestnaniach si toto bývanie nebudú môcť dovoliť. Posun v oblasti cenovo dostupného nájomného bývania tak v roku 2022 nenastal.

Vo Vaguse pomáhame ukončovať bezdomovecť napríklad v rámci projektu Bývanie, v ktorom spolu s intenzívnym špecializovaným poradenstvom poskytujeme práve dočasné bezpečné bývanie. Projekt Bývanie je súčasťou nášho integračného programu Medzimiesto.

Právo na zdravie a prístup k zdravotnej starostlivosti

Obdobne ako právo na bývanie, aj právo na zdravie môžeme vnímať v dvoch rovinách – v rovine humánnej a v rovine medzinárodného a vnútroštátneho práva na zdravie a jeho ochranu ako základného ľudského práva.

So stratou bývania priamo súvisí vznik či prehĺbenie ďalších problémov, pričom medzi najčastejšie patria práve tie v oblasti zdravia. Vplyvom krízových situácií, ktoré sú spojené so životom na ulici, nelegálnou prácou a náročným denným režimom je zdravie ľudí bez domova ohrozené, prehĺbujú sa chronické choroby a ochorenia a ich šanca nájsť a udržať si prácu a bývanie sa znižuje.

Čo je však najhoršie, väčšina ľudí bez domova stráca prístup k systému zdravotného poistenia a stáva sa dlžníkmi či dlžničkami. Zdravotné poisťovne im následne v systéme zablokujú prístup k bežnej zdravotnej starostlivosti, čo znamená, že majú nárok iba na neodkladnú zdravotnú starostlivosť v prípade ohrozenia života a tým pádom sú často nútení čakať až do chvíle, kým sa ich zdravotný stav nezhorší natolko, že priamo ohrozuje ich život.

Osoba, ktorá nie je zamestnancom či zamestnankyňou, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo poistencom, za ktorého platí poisťné štát (napr. starobný či invalidný dôchodca alebo dôchodkyňa), si musí zdravotné poistenie platiť sama.

V očiach poisťovní sú takmer všetci títo tzv. samoplatitelia dlžníkmi alebo dlžničkami na zdravotnom poistení a preto majú podľa zákona o zdravotnom poistení nárok iba na neodkladnú zdravotnú starostlivosť. Potreba riešiť túto skupinu poistencov zo strany poisťovní je zjavná, keďže dlhodobo nevládajú platiť zdravotné poistenie a vytvárajú nevymožiteľné pohľadávky, ktoré v priebehu rokov dorastajú do neúnosných rozmerov. Ocitnúť sa na zozname dlžníkov a dlžničiek znamená, že dlh sa každým mesiacom zvyšuje, čo môže spôsobiť a aj často spôsobuje následné zrážky zo mzdy či exekúcie. Zároveň sú ľudia postihovaní odopieraním zdravotnej starostlivosti.

Výsledky sčítania ľudí bez domova na území mesta Bratislava z roku 2016 pritom ukazujú, že 46,7 % mužov a 55,2 % žien zažívajúcich bezdomovecť¹¹ trpí dlhodobými zdravotnými problémami, ktoré sa na ulici len prehlbujú.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje alarmujúci výskyt dlhodobých zdravotných problémov v rôznych vekových kategóriách dospelých ľudí bez domova¹².

Vek	Výskyt dlhodobého zdravotného problému medzi ľuďmi bez domova
28 - 44 rokov	23,2 % ľudí
25 - 49 rokov	60,0 % ľudí
50 - 64 rokov	56,9 % ľudí
65 rokov a viac	60 % ľudí

Riešenie zdravotného problému v takomto neskorom štádiu má zároveň negatívny vplyv na verejné financie. Náklady na riešenie krízového stavu sú totiž rádovo vyššie ako náklady na prevenciu či na podchytenie vývoja ochorenia.

¹¹ Ondrušová - Gerbery - Fico a kol., 2016.
¹² Ondrušová - Gerbery - Fico a kol., 2016.

Pri práci sa tiež často stretávame s tým, že privolaná polícia či sanitka necháva človeka na kontaktnom mieste a odchádzajú s rizikom, že sa jeho stav v najbližších hodinách môže výrazne zhoršiť. Treba však povedať, že často majú zviazané ruky a nemajú možnosť previesť človeka v ohrození do bezpečia, poradiť mu, prípadne poskytnúť leták s potrebnými informáciami a dôležitými kontaktmi, kde môže vyhľadať potrebnú pomoc. Aj v takýchto situáciách nastupuje náš terénny tím a predchádza riziku ohrozenia zdravia a života ľudí bez domova.

Ľudia bez domova sa okrem toho stretávajú s predsudkami a odmietaním pre svoj vzhľad. Bežne sa stáva, že nemajú potrebnú dokumentáciu, občiansky preukaz či preukaz poistenca. Z obavy z reakcií lekárov, odmietnutia, nevhodného správania, nedôvery k inštitúciám či obavám z možnej diagnózy sa návštevám lekára vyhýbajú (aj preto poskytujeme vo všetkých programoch sociálnu asistenciu do rôznych zdravotných zariadení).

Ľudia bez domova sú extrémne zraniteľnou skupinou obyvateľstva. Trpia mnohými, zväčša chronickými ochoreniami. Práve zhoršený zdravotný stav je častou príčinou, ktorá prispela k ich kritickej životnej situácii a strate domova. Jedným z riešení by bolo, keby podobným sociálne ohrozeným skupinám dokázal štát zabezpečiť zdravotnú starostlivosť (napr. tak, ako je to v Českej republike). Čiastkovým riešením by bola úprava či odstránenie časti už existujúcich zákonov, ktoré priamo diskriminujú dlžníkov a dlžničky na zdravotnom poistení tým, že im umožňujú iba bezodkladnú zdravotnú starostlivosť (napr. § 9 ods. 2 a § 25a Zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a nadväzujúce ustanovenia).

4. Hájime práva ľudí bez domova – advokačné aktivity v roku 2022

Cieľom Vagusu je ukončovať bezdomovecť konkrétnych ľudí, pomáhať tým, ktorí z rôznych dôvodov zostávajú žiť na ulici a predchádzať bezdomovectvu ľudí, ktorým strata domova ešte len hrozí. Robíme tak prostredníctvom našich troch programov, ktoré poskytujú rôzne služby. Bez kvalitných verejných politík však nemôžeme byť úspešní v plnej miere. Štát a samospráva by mali byť našimi partnermi v boji s extrémnymi formami chudoby. Aj preto sa Vagus začal prirodzene zaoberať rôznymi advokačnými aktivitami, v rámci ktorých hájime záujmy a základné ľudské, sociálne a iné práva všetkých ľudí bez domova či ľudí, ktorí žijú na pokraji bezdomovectva. Orientujeme sa na zmeny verejných politík a systematické zmeny na lokálnej a celonárodnej úrovni, pričom v našich návrhoch vychádzame nielen z vlastnej profesionálnej skúsenosti, ale najmä z príkladov dobrej praxe v zahraničí. Naša činnosť má v oblasti advokácie celospoločenský presah.

Komunálne voľby 2022

V sobotu, 29. októbra, sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí, miest a vyšších územných celkov. Združenie Vagus je apolitická organizácia a v rámci aktivít týkajúcich sa komunálnych volieb sme nepropagovali žiadnu kandidátku, kandidáta či konkrétny politický subjekt. Samospráva je však obyvateľkám a obyvateľom zo všetkých štátnych subjektov najbližšie. Kvalitné mestské úrady a ich sociálne oddelenia

sú zároveň kľúčové pri predchádzaní straty bývania, zastupiteľstvá zas rozhodujú o tom, či v obci postavia bytovku s dostupným nájomným bývaním či finančne podporia organizácie pracujúce s osamelými seniorkami a seniormi, týranými ženami alebo ľuďmi bez domova. Keďže pracujeme s ľuďmi bez domova na území Bratislavy, oslovili sme relevantné kandidátky a kandidátov na post starostiek a starostov mestských častí, na primátora a na župana s prosbou o stretnutie. Na stretnutí sme predstavili konkrétne body, ktorých pretavenie do praxe v prípade zvolenia pomôže predchádzať a ukončovať bezdomovecť v Bratislave, ako napríklad:

- navýšenie rozpočtu pre oblasť sociálnych vecí,
- rozšírenie služieb pre ľudí bez domova v danej mestskej časti (napr. zriadenie denného centra, hygienického centra, útulku a pod.),
- podpora organizácií, ktoré priamo pracujú s ľuďmi bez domova, cez pravidelne otvorenú a efektívne nastavenú grantovú schému,
- spolupráca s organizáciami, ktoré priamo pracujú s ľuďmi bez domova, najmä pri tvorbe komunitných plánov či Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja danej mestskej časti,
- prevencia pred vysťahovaním z nájomných bytov, ktoré sú vo vlastníctve alebo správe danej mestskej časti (napr. proaktívny prístup oddelenia pre sociálne veci),
- rozširovanie bytového fondu nájomných bytov vo vlastníctve alebo správe danej mestskej časti,
- zefektívnenie poskytovania nájomného bývania zmenou príslušného VZN o nájme bytov,
- úprava verejného priestoru v podobe rozšírenia verejných toaliet, fontánok s pitnou vodou a pod.

O tejto aktivite sme komunikovali aj na našich sociálnych sieťach. Po voľbách sme tiež zaslali všetkým poslankyniam

a poslancom miestnych zastupiteľstiev, mestského a župného zastupiteľstva, ako aj starostkám a starostom, primátorovi a županovi brožúru s informáciami o aktivitách Vagusu, spolupráci za posledné obdobie, ale aj o tom, kedy sa na nás môžu obrátiť. Na túto aktivitu sme mali veľmi pozitívne ohlasy.

Príspevok na bývanie ako nástroj prevencie straty domova

Na Slovensku dlhodobo čelíme bytovej kríze a je zrejmé, že otázka dostupného nájomného bývania nebude najbližšie roky vyriešená. Štát preto musí podniknúť rôzne iné kroky smerujúce k tomu, aby nestúpala počet ľudí bez domova a ľudí žijúcich v nevyhovujúcich podmienkach. Jedným z nich je zefektívnenie príspevku na bývanie. Ten by mal umožniť zraniteľným skupinám obyvateľstva a nízko príjmovým rodinám prístup k bývaniu a jeho stabilizáciu. Definuje ho zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a môže byť pridelený človeku, ktorého podľa § 2 a § 7 tohto zákona posúdil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako osobu v hmotnej núdzi.

Aktuálna výška príspevku na bývanie od štátu predstavuje sumu 55,8 eur, resp. 89,2 eur (v závislosti od počtu členiek a členov domácnosti). Suma neodzrkadľuje rôzne výšky príjmov a výdavkov na bývanie v rôznych častiach Slovenska. Takto nízko nastavené sumy nepokrývajú reálne náklady na bývanie pre nízko príjmové domácnosti. Nezohľadňujú fakt, že vzhľadom na nedostatok mestských, cenovo dostupných nájomných bytov sú ľudia nútení hľadať si bývanie na komerčnom trhu.

Ďalším problémom je to, že príspevok je viazaný na výšku príjmu, ktorá je stanovená na hranicu hmotnej núdze (v prípade dospelých osôb žijúcej samostatne je to aktuálne suma 218,06 eur mesačne, ak ide o dospelú osobu s jedným dieťaťom, suma je cca 317 eur). Ak si človek v snahe zaplatiť vysoké

nájomné zvýši mesačný príjem, napríklad zárobkom z brigády, môže sa dostať nad hranicu hmotnej núdze, a tak paradoxne prísť o nárok na príspevok na bývanie. Podľa Správy o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2020 získalo tento príspevok priemerne 28 681 domácností mesačne, pričom z celkového počtu príjemcov a príjemcoviev v hmotnej núdzi bol nárok na príspevok priznaný 46,3 % domácností¹³.

Počas celého roka sme rozprávali o potrebe zmeniť nastavenie príspevku na bývanie na rôznych úrovniach. Na stretnutiach s ministerstvom práce, pri komunikácii s niektorými poslankami a poslancami Národnej rady Slovenskej republiky či s pani prezidentkou Zuzanou Čaputovou sme za vzor dávali český model. V rámci neho sú dorovnávané náklady na bývanie ľuďom, ktorých výdavky na bývanie presahujú 30 % čistého príjmu. Podobne to funguje v Poľsku. Príspevok na bývanie sme spomínali v médiách či v rámci rôznych pracovných skupín.

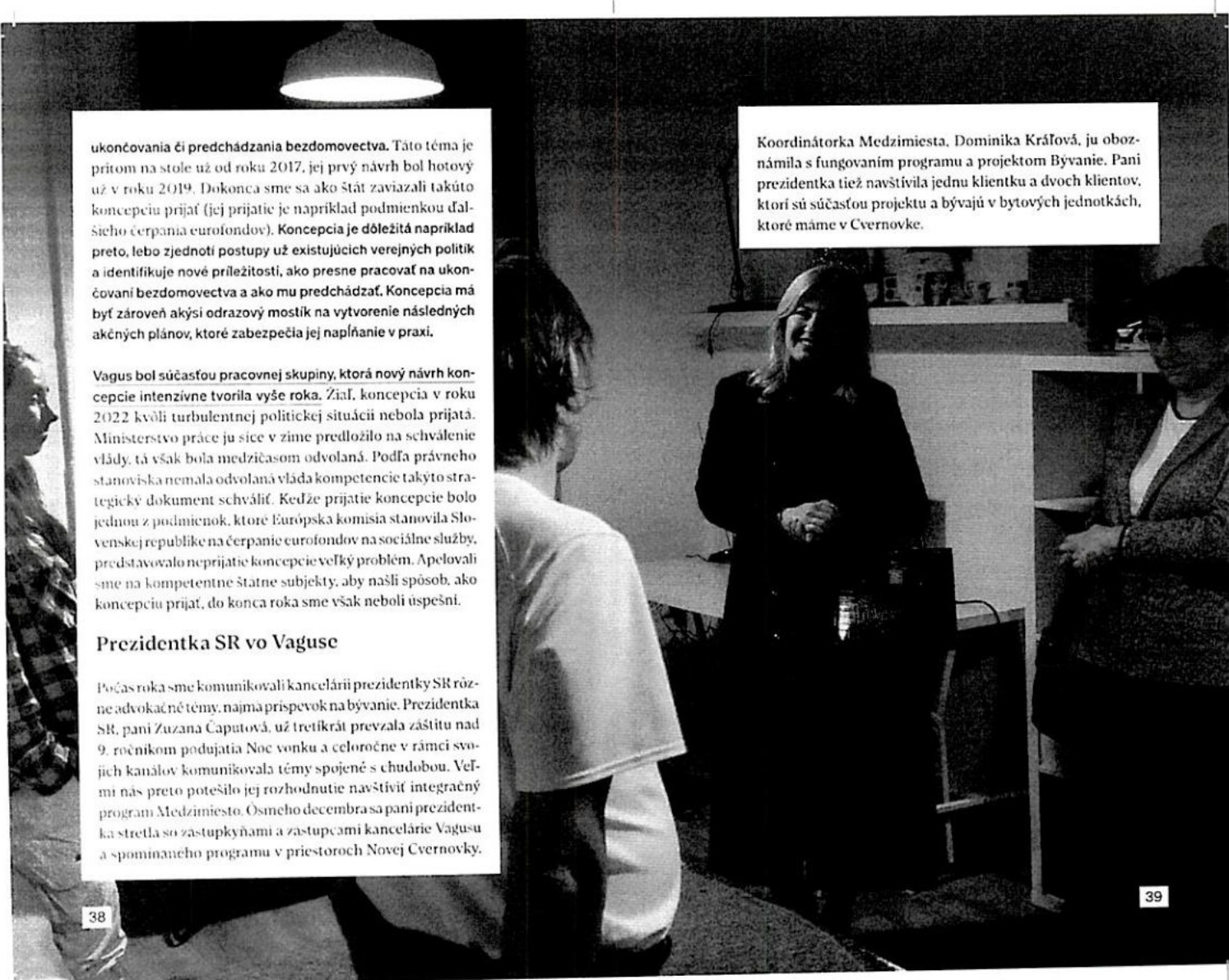
V roku 2022 došlo k zvýšeniu príspevku na bývanie, žiaľ, iba o 4,5 eur a nedošlo k jeho oddeleniu ako samostatnej sociálnej dávky, a to napriek tomu, že to bol jeden z bodov programového vyhlásenia vlády¹⁴. Napriek tomu sa nám podarilo dostať túto tému do verejného a politického diskurzu a o príspevku na bývanie sa rozpráva čoraz viac.

Národná koncepcia ukončovania bezdomovectva

Slovensko je jednou z posledných krajín Európskej únie, ktorá nemá prijatý žiaden strategický dokument týkajúci sa

¹³ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, 2020.

¹⁴ „Návrh osobitnej sociálnej dávky „príspevok na bývanie“, vyhlásenie vlády SR o programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024, s. 42).

ukončovania či predchádzania bezdomovectva. Táto téma je pritom na stole už od roku 2017, jej prvý návrh bol hotový už v roku 2019. Dokonca sme sa ako štát zaviazali takúto koncepciu prijať (jej prijatie je napríklad podmienkou ďalšieho čerpania eurofondov). Koncepcia je dôležitá napríklad preto, lebo zjednotí postupy už existujúcich verejných politik a identifikuje nové príležitosti, ako presne pracovať na ukončení bezdomovectva a ako mu predchádzať. Koncepcia má byť zároveň akýsi odrazový mostík na vytvorenie následných akčných plánov, ktoré zabezpečia jej napĺňanie v praxi.

Vagus bol súčasťou pracovnej skupiny, ktorá nový návrh koncepcie intenzívne tvorila vyše roka. Žiaľ, koncepcia v roku 2022 kvôli turbulentnej politickej situácii nebola prijatá. Ministerstvo práce ju síce v zime predložilo na schválenie vlády, tá však bola medzitým odvolaná. Podľa právneho stanoviska nemala odvolaná vláda kompetencie takýto strategický dokument schváliť. Keďže prijatie koncepcie bolo jednou z podmienok, ktoré Európska komisia stanovila Slovenskej republike na čerpanie eurofondov na sociálne služby, predstavovalo neprijatie koncepcie veľký problém. Apelovali sme na kompetentné štátne subjekty, aby našli spôsob, ako koncepciu prijať, do konca roka sme však neboli úspešní.

Prezidentka SR vo Vaguse

Počas roka sme komunikovali kancelárii prezidentky SR rôzne advokačné témy, najmä príspevok na bývanie. Prezidentka SR, pani Zuzana Čaputová, už tretikrát prevzala záštitu nad 9. ročníkom podujatia Noc vonku a celoročne v rámci svojich kanálov komunikovala témy spojené s chudobou. Veľmi nás preto potešilo jej rozhodnutie navštíviť integračný program Medzimiesto. Osmeho decembra sa pani prezidentka stretla so zástupkyňami a zástupcami kancelárie Vagusu a spomínaného programu v priestoroch Novej Cvernovky.

Koordinátorka Medzimiesta, Dominika Kráľová, ju oboznámila s fungovaním programu a projektom Bývanie. Pani prezidentka tiež navštívila jednu klientku a dvoch klientov, ktorí sú súčasťou projektu a bývajú v bytových jednotkách, ktoré máme v Cvernovke.

5. Naše programy a služby v roku 2022

Streetwork – terénna sociálna práca

Práca s ľuďmi bez domova priamo na miestach, kde žijú, je často prvým krokom pri ich začleňovaní do spoločnosti. Pre mnohých ľudí je totiž náročné dochádzať do denného centra či inej kamennej (tzv. ambulantnej) služby. Dôvodom môže byť vzdialenosť či obavy z predsudkov. Ďalší jednoducho nevedia o tejto forme pomoci. Terénna práca dokáže týchto ľudí zachytiť a vďaka tomu nevypadávať zo systému pomoci.

Hlavným cieľom terénnej sociálnej práce je zvyšovanie kvality života ľudí bez domova a znižovanie rizík spojených so životom na ulici (tzv. prístup harm reduction).

Jedinečnosť služby spočíva v tom, že prichádza priamo za človekom. Sociálne pracovníčky a pracovníci bývajú prví a často jediní, kto bez hodnotenia prejaví záujem o ľudí zažívajúcich bezdomovecť. Vďaka pozitívnemu profesionálnemu vzťahu klientky a klienti samostatne zisťujú, čo aktuálne potrebujú riešiť. Terénny tím je im v tomto procese oporou tak, aby potrebné kroky dokázali urobiť svojpomocne. Od tohto základu sa odvíja široká paleta služieb. Od poskytnutia jedla, pitnej vody, teplého čaju či oblečenia cez sociálne poradenstvo a sprevádzanie do rôznych inštitúcií až po ošetrovanie na mieste a riešenie krízových situácií.

Dôležitou súčasťou programu Streetwork bolo prevádzkovaním **Linky na pomoc ľuďom bez domova**. Telefónne číslo

0949 655 555 slúžilo na prijímanie podnetov z radov verejnosti o konkrétnom človeku bez domova v núdzi, ako aj na poskytovanie diaľničného sociálneho poradenstva klientkam a klientom.

V roku 2022 pôsobil terénny tím na **337 obývaných miestach na území Bratislavy a pracoval so 717 ľuďmi bez domova**, z toho s 392 ľuďmi opakovane a 325 ľuďmi jednorazovo. Terénny tím programu Streetwork spoločne dokázal:

- **odpracovať 133 večerných a 121 denných služieb a vo dvojici opätovne navštíviť obývané miesta 2 316-krát,**
- **nadviazať kontakt so 128 novými ľuďmi zažívajúcimi bezdomovecť,** (pričom práve prvý kontakt je základ pre vznik dlhodobej odbornej pomoci a predstavuje priestor na základné informovanie o službách v meste a zaistenie potrieb ľudí),
- **sprevádzať ľudí bez domova do rôznych štátnych inštitúcií 40-krát** (sprevádzanie má za cieľ úspešne absolvovať potrebné úkony pri kontakte či zdravotnými zariadeniami, podporovať samostatnosť, komunikačné a sociálne zručnosti a posilnenie zbavovania sa strachu z úradov),
- **prijíť 444 telefonátov na Linku na pomoc ľuďom bez domova** (od širokej verejnosti alebo štátnych zložiek, s cieľom nahlásiť konkrétnu osobu bez domova v núdzi, konzultovať postup pri pomoci konkrétnej osobe alebo zistiť informácie o existujúcich službách),
- **poskytnúť základné a špecializované sociálne poradenstvo 3 627-krát** (najčastejšie sa riešili témy sociálneho zabezpečenia, zdravia, zamestnania, oddľžovania a osobného bankrotu, ale aj závislosti a pretrhnutých rodinných väzieb),
- **rozprávať sa o téme sociálneho zabezpečenia 1 201-krát** (rozhovory sa týkali najmä dostupnosti rôznych služieb

pre ľudí bez domova v Bratislave či vybavenia rôznych typov davok).

- rozprávať sa o téme zdravia 560-krát,
- poskytnúť ošetrovanie 29-krát,
- riešiť tému bývania alebo umiestnenia do pobytového zariadenia 153-krát,
- poskytnúť krízovú intervenciu 52-krát (ide o špecializovanú psychosociálnu pomoc pre osoby v náhlej kríze, v rámci ktorej sa riešia témy ako závažný zdravotný stav, podchladenie, nadmerné požitie alkoholu, domáce násilie či suicidálne tendencie, pričom intervencia sa môže týkať transportu do nemocnice, nocľahárne alebo riešenia akútneho stavu na mieste),
- poskytnúť krízový transport 20-krát (odvoz autom do bezpečia či tepla).

Terénny tím pracoval v bežnom režime od pondelka do soboty: denná služba (4-krát týždenne) 8:00 – 12:00
večerná služba (5-krát týždenne) 16:30 – 22:00

Terénny tím tiež navštevoval ľudí v 12 mestských častiach.

Miestna časť mesta Bratislava	Počet kontaktných miest
Potržalka	87 miest
Kuzmány	81 miest
Nové Mesto	75 miest
Rača	30 miest
Staré Mesto	39 miest
Vrakuňa	8 miest
Vinohrady	6 miest
Karlůva Ves	3 miesta
Žitná niva	2 miesta
Jalovec	2 miesta
Podunajské Biskupice	2 miesta
Lahovce	1 miesto
SPOLU	337 miest (všetchna navštívená opakovane)

Domec – nízkoprahové denné centrum

Aby ľudia bez domova mohli zmeniť svoju životnú situáciu, nemôžu byť hladní, chorí či zanedbávaní. Okrem možnosti najesť sa, osprchovať sa, získať čisté oblečenie či mať prístup k základnej zdravotnej starostlivosti, potrebujú najmä odbornú pomoc a ľudský prístup. Vďaka službám nízkoprahového denného centra si ľudia bez domova môžu zabezpečiť svoje základné potreby a udržať si vďaka tomu pocit ľudskej dôstojnosti.

Hlavným cieľom prevádzkovania Domca je poskytovanie rôznych služieb na zvýšenie kvality života a riešenie problémov súvisiacich s bezdomovectvom formou individuálneho sociálneho poradenstva.

Poskytovanie služieb v denných či hygienických centrách prináša ľuďom zažívajúcim bezdomovectvom dôležitú podporu, ktorá je kľúčová pre pozitívnu zmenu ich života. Nízkoprahové denné centrum Domec navyše predstavuje bezpečný priestor pre všetkých ľudí, ktorí sa ocitli v núdzi, bez ohľadu na ich pohlavie, rod, príjem, trvalý pobyt, dôvody vedúce k bezdomovectvu či aktuálnu sociálnu situáciu.

Domec je najväčšie denné centrum pre ľudí bez domova na Slovensku. Zároveň je to jediná kamenná prevádzka svojho druhu, ktorá bola veľkú časť roka otvorená aj cez víkendy. V roku 2022 navštívilo Domec 1 384 ľudí bez domova spolu 33 379-krát, teda väčšina opakovane.

Tím sociálnych pracovníčok, pracovníkov, poradkýň a poradcov spoločne dokázal:

- pracovať v priemere so 103 ľuďmi bez domova denne, pričom v zimnom období to bolo až 130 ľudí denne,

- **nadviazať kontakt so 459 ľuďmi, ktorí prišli do Domca prvýkrát** (prvokontakty sú kľúčové pre ľudí, ktorí sú na ulici krátko a potrebujú sa zorientovať v systéme služieb, ako aj v možnostiach čo najrýchlejšieho návratu do bežného života).
- **uskutočniť 2 632 poradenských rozhovorov, ktoré smerovali k zlepšeniu sociálnej či životnej situácie ľudí bez domova** (rozhovory sa najčastejšie týkali vybavenia stratených občianskych preukazov, vybavenia dávok v hmotnej núdzi, dôchodkov, preukazov ZTP či osobných bankrotov).
- **pomôcť vybaviť 41 občianskych preukazov, 14 dôchodkov, 12 dávok v hmotnej núdzi, 10 stratených rodných listov,**
- **pomôcť 22 ľuďom nájsť zamestnanie na trvalý pracovný pomer,**
- **vydať 32 130 porcií raňajok a 25 887 porcií obedov** (toto jedlo, ktoré je pre ľudí bez domova často jedinou kvalitnou stravou počas dňa, sme mohli vydať najmä vďaka pomoci dobrovoľníčok a dobrovoľníkov, ako aj mnohých firemných partnerov, ktorí nakúpili potrebné potraviny).
- **vydať 12 465 kusov oblečenia** (oblečenie sme často distribuovali vďaka rôznym verejným či firemným materiálnym zbierkam).
- **umožniť 6 491 návštev hygienického centra, kde sa môžu ľudia umyť, oholiť či ostrihať** (kvôli pocitu vlastnej dôstojnosti a aj z hľadiska prevencie pred ochoreniami je osobná hygiena pre ľudí bez domova nevyhnutná).
- **ošetriť ľudí bez domova 3 949-krát** (bezplatná ošetrovňa je kvôli nedostupnej zdravotnej starostlivosti často využívanou službou).
- **umožniť služby prania oblečenia 320-krát** (ľudia bez domova majú obmedzené možnosti, kde si môžu svoje oblečenie opraviť, z tohto dôvodu sú častokrát nútení

zabezpečiť si nové a staré vyhodíť, hoci je stále kvalitné a funkčné).

Medzi základné poskytované služby patrili:

- raňajky a teplé obedy,
- sociálne poradenstvo,
- ošetrovňa,
- hygienické centrum,
- výdaj šatstva,
- voľnočasové aktivity,
- úschovňa osobných vecí,
- odpočinkový priestor.

Okrem základných služieb, ktoré Domec poskytuje, sú tak tiež dôležité voľnočasové aktivity, ktoré pozitívne vplyvajú na aktívny prístup človeka a jeho motiváciu pracovať na zmene svojej situácie. Voľnočasovými aktivitami sa snažíme vytvoriť priestor, kde môžu ľudia zažiť pekné momenty, ktoré ich vytrhnú z každodennej reality. Prostredníctvom jednotlivých aktivít môžeme posilňovať sebadôveru a sociálne zručnosti, vyjadriť svoje emócie, vidieť svoju odvodenú prácu a zažiť radosť zo súťaženia a víťazstva. Zároveň ide o skvelú príležitosť, ako otvoriť tému bezdomovectva širšej verejnosti, napríklad zapájaním dobrovoľníčok, dobrovoľníkov či ľudí zo susedstiev Domca do rôznych kreatívnych činností a kurzov.

Tím Domca v roku 2022 usporiadal voľnočasové aktivity ako tvorivé dielne, kvíz, šachové a žolíkové turnaje, ale aj opekačku. Klientky a klienti boli zároveň súčasťou externých komunitných aktivít, napríklad Susedský refreš organizovaný Susedmi na dvore či antirasistický futbal United Colours of Football.

Adresa centra:

Mýtna 33, Bratislava

Otváracie hodiny:

pondelok – nedeľa 9:00 – 16:00

utorok 13:00 – 15:00

Prevádzka centra fungovala v režime dvoch vstupov,

v čase od 9:00 do 12:00 a od 13:00 do 16:00.

Medzimiesto – integračný program

Najdôležitejšími nástrojmi na ukončovanie bezdomovectva sú poskytovanie odborného sociálneho poradenstva, bezpečného bývania a zamestnávania. Hlavným cieľom integračného programu je poskytovanie uceleného systému podpory v rámci riešenia prevencie pred stratou bývania a využívania overených nástrojov na ukončovanie bezdomovectva. Tak ako v ďalších dvoch programoch (Streetwork a Domec), aj tu je dôležité poradenstvo stojace na dôvere, priateľskom, no zároveň profesionálnom prístupe a ochote vypočuť si klientky a klientov bez hodnotenia či odsudzovania.

Integračný program pracuje s menším počtom klientok a klientov. Poradenský proces stojí na budovaní a obnove sociálnych a pracovných návykov, riešení zdravotného stavu, obnovovaní prerušených rodinných väzieb či posilňovaní finančnej gramotnosti.

V roku 2022 pracoval tím integračného programu so 141 ľuďmi v nepriaznivej životnej situácii. Poskytoval im podporu najmä v oblastiach:

- bývania,
- zamestnávania,
- prevencie,
- špecializovaného poradenstva vo všetkých oblastiach.

Väčšina problémov ľudí bez domova vznikne a prehĺbi sa na ulici. Ľudia tu takmer okamžite strácajú zaužívané návyky. V rámci projektu Bývanie preto poskytujeme bezpečné bývanie na niekoľko rokov. Projekt je založený na vybraných princípoch Housing First, ktoré dokážeme uplatňovať v slovenských podmienkach. Zo začiatku klientka či klient platí nájom v takej výške, ako si reálne môže dovoliť. Často je to len pár desiatok eur. Postupne, ako sa zlepšuje sociálna situácia danej osoby, sa nájom pomaly zvyšuje tak, aby klientky a klienti po skončení spolupráce dokázali plynule prejsť do komerčného či mestského podnájmu, prípadne do zariadení ako domovy pre seniorky a seniorov a ukončovať tak svoje bezdomovectvo.

Zároveň aj v roku 2022 združenie poskytovalo krátkodobé bývanie v krízovom byte, ktorý slúži ako dočasné útočisko na tri až šesť mesiacov pre ľudí v nečakanej životnej kríze.

Úspechy tímu integračného programu v oblasti bývania v roku 2022 predstavovali:

- poskytnutie bývania 44 ľuďom, z toho šesť osôb využilo krízový byt,
- poskytnutie 2 065 sociálnych poradenstiev,
- 28 bytov a izieb, ktoré boli súčasťou projektu Bývanie.

V roku 2022 sme predĺžili maximálne trvanie účasti v projekte Bývanie z pôvodných 2 rokov na maximálne 5 rokov. Dlhší časový úsek v projekte dodá účastníckam a účastníkom väčší pocit stability, istoty bývania a dlhší čas na zmeny smerujúce k integrácii. Zároveň sme už v roku 2021 vyčlenili z projektov bývania osoby v seniorskom veku ako samostatnú skupinu. Ide o ľudí, ktorí si svoj príjem nedokážu zvýšiť prácou, a tak im časové obmedzenie 2 rokov na nájdenie si bývania spôsobovalo neprimeraný tlak. Ľuďom v seniorskom veku

preto poskytujeme bývanie na neurčitý čas s každoročným prehodnocovaním spolupráce.

Jeden z nástrojov ukončovania bezdomovectva predstavuje zamestnanie. Od októbra 2019 preto vedíme dva zamestnanecké projekty: „Upracme si“ a „Strategické partnerstvá“. Platená pracovná rehabilitácia Upracme si v roku 2022 bola opäť najmä pre ľudí s nízkou šancou zamestnať sa. V parku na Račianskom mýte, v blízkosti ktorého sídli naše denné centrum Domec, prebiehali v rámci projektu upratovacie práce raz do týždňa, počas troch hodín. Projekt mal nielen vytvoriť príležitosti privyrobiť si, ale tiež podporiť ľudí bez domova v získavaní pracovných a komunikačných zručností v bezpečnom prostredí. Projekt Strategické partnerstvá sa zameriava na dlhodobú spoluprácu so zamestnávateľmi a na poskytovanie chránených pracovných miest. Išlo o rôzne typy prác, od stavebných a robotníckych, cez prácu na farmách, vo výrobných spoločnostiach, až po upratovanie. Pozitívom projektu je, že vytvára možnosť dlhodobých a stabilnejších pracovných ponúk, nielen formou brigády, ale aj trvalého pracovného pomeru.

Úspechy tímu integračného programu v oblasti zamestnávania v roku 2022 predstavovali:

- 58 ľudí, ktorí boli súčasťou projektu pracovnej rehabilitácie Upracme si a spolu odpracovali 150 hodín upratovania parku na Račianskom mýte,
- 14 ľudí, ktorí si vďaka pridruženému sociálnemu poradenstvu našli brigádu či prácu,
- 26 ľudí, ktorí boli súčasťou projektu Strategické partnerstvá.

Hlavnou činnosťou integračného programu bolo individuálne špecializované sociálne poradenstvo. Každá klientka

či klient v projekte Bývanie či v zamestnaneckých projektoch absolvoval pravidelné poradenstvá počas celého trvania účasti na projektoch. Témy prinášali do poradenstva klientky a klienti, neotvárajú ich sociálne pracovníčky či pracovníci. Najčastejšie sa riešili dôvody, ktoré vyústili do bezdomovectva, problémy s nájdením a udrzaním si práce a bývania, oddľžovacie programy, zdravotné problémy či celkový životný štýl, ale aj zmysluplné trávenie voľného času.

Úspechy tímu integračného programu v oblasti špecializovaného sociálneho poradenstva v roku 2022 predstavovali:

- 1 516 uskutočnených sociálnych poradenstiev počas 3038 hodín,
- 84 ľudí v náročnej životnej situácii, s ktorými prebehla intenzívnejšia práca v rámci špecializovaného poradenstva a podpory samostatného bývania,
- 11 komunitných aktivít pre ľudí bez domova (napr. komunitné upratovanie, plánovanie spoločných aktivít, opekačky v prírode, filmové večery, spoločné varenie, návšteva kina, kvízy či aktivity v adventnom období).

Vagus bezdomovectvo nielen ukončuje, ale mu aj predchádza.

Integračný program sa aj v roku 2022 snažil zachytiť ľudí, ktorým hrozila strata bývania. Keďže neexistuje funkčný prevenčný systém, združenie proaktívne oslovilo sociálne odbory vybraných bratislavských mestských častí s ponukou spolupráce a možnosťou kontaktovania našich sociálnych pracovníčok a pracovníkov v prípade identifikácie obyvateľky alebo obyvateľa, ktorému hrozí bezdomovectvo. Integračný tím spolupracoval s mestskými časťami Karlova Ves, Rača, Staré Mesto a Petržalka.

Z našej skúsenosti vyplýva, že jednou zo skupín, ktorá je výrazne ohrozená stratou bývania, sú ľudia krátko po výkone trestu odňatia slobody. Z toho dôvodu integračný program spolupracoval s vybranými ústavmi na výkon trestu odňatia slobody a poskytoval sociálne poradenstvo niektorým ľuďom, ktorí sa pripravovali na ukončenie výkonu odňatia trestu slobody. Boli to Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby v Leopoldove a v Bratislave (tzv. Justičný palac).

Úspechy tímu integračného programu v oblasti prevencie v roku 2022 predstavovali:

- 28 prípadov ľudí ohrozených stratou bývania, ktorých situácia sa konzultovala telefonicky (k následnému osobnému stretnutiu došlo v 10 prípadoch),
- spolupráca so sociálnymi odbormi 4 mestských častí mesta Bratislava,
- spolupráca s 2 ústavmi na výkon trestu odňatia slobody.

6. Vybrané príbehy ľudí, s ktorými pracujeme

Príbehy zo Streetu

Miesto, kde žil pán Stanislav, sme navštevovali pravidelne.

Trvalo však niekoľko rokov, kým sa nám s ním podarilo nadviazať kontakt. Pán Stanislav sám seba nevnímal ako človeka bez domova a preto bolo ťažšie začať rozhovor. Po zoznámení začal pán Stanislav opisovať svoju situáciu. Zistili sme, že pracoval celý život až do momentu, keď prišiel o zrak. Sedý zákal spôsobil, že takmer vôbec nevidel, prišiel o príjem a neskôr sa začal izolovať od spoločnosti. Jeho situácia pripomínala začarovaný kruh. Kvôli zákalu nemal prácu, kvôli tomu mu narastal dlh na zdravotnom poistení, bez ktorého si operáciu očí nemohol dovoliť.

Pán Stanislav mal však už niekoľko rokov nárok na starobný dôchodok, a tak sme sa dohodli, že mu s vybavením pomôžeme. Terénny tím nasmeroval pána Stanislava do Domca, kde ho sprevádzal kamarát, ktorý mu pomáhal so základnými úkonmi. Vyplnili sme niekoľko žiadostí a potvrdení a objednali sme ho na osobné stretnutie v pobočke Sociálnej poisťovne. Zostali sme naďalej v telefonickom kontakte a po piatich mesiacoch sme šli zistiť, ako sa mu darí. Privítal nás pán Stanislav, ktorý opäť bez problémov videl. Peniaze z dôchodku získal spätne za roky, počas ktorých ho nedostával, a tak bol schopný zaplatiť si operáciu očí, ktorú tak nutne potreboval. So zlepšením zdravotného stavu sa dokonca vrátil k práci na

stavbe, aby si privyrobil k dôchodku. Bolo úžasné vidieť, ako pán Stanislav začal opäť aktívne žiť a dobieha všetko, čo kvôli zhoršenému zraku zameškal. Dokonca sa vybral na výlety po Európe!

Pán Ladislav sa prvýkrát ocitol na ulici v roku 1984.

My sme sa s ním stretli až v roku 2021, pri mapovaní blízkej lokality. Ihneď sme sa začali rozprávať a predstavili sme mu našu službu. Ako prvé pán Ladislav chcel, aby sme mu pomohli s vybavením dávky v hmotnej núdzi, najskôr sme však museli vybaviť zmenu trvalého pobytu. Spolu sme zašli na mestský úrad. Pána Ladislava sme sprevádzali aj na okresné riaditeľstvo policajného zboru, kde si nechal zmeniť údaje v občianskom preukaze. V Bratislave býval už 30 rokov, no až teraz sa stal Bratislavčanom aj oficiálne. Následne sme spolu v Domci elektronicky podali žiadosť o dávku v hmotnej núdzi.

Ďalšou úlohou bola práca a bývanie. Pán Ladislav sa usadil s povolením majiteľa v opustenom dome. Zistil však, že majiteľ bude dom búrať a preto si chcel nájsť prácu, ideálne aj s ubytovaním. Spoločne sme preto prezreli pracovné ponuky, na ktoré aj sám reagoval. Pán Ladislav mal veľkú motiváciu a podnikal patričné kroky na zmenu svojej situácie. Navrhli sme mu, aby kontaktoval integračný program Medzimiesto. V tomto programe sa mu sociálne pracovníčky a pracovníci môžu venovať intenzívnejšie a zároveň môže požiadať o zapísanie do zoznamu na poskytnutie bývania. Pána Ladislava táto možnosť nadchla a stretnutie prebehlo hladko. Prvé sklamanie v ceste za zmenou Ladislav pocítil, keď sa oneskorila dávka v hmotnej núdzi. Pán Ladislav to vnímal ako vlastný neúspech. Zašli sme spolu na úrad práce, aby sme sa uistili, že je s dávkou všetko v poriadku. Onedlho si už pán Ladislav išiel po skromnú sumu na poštu.

Z programu Medzimesto prišla za krátky čas ponuka bývania v zdieľanom byte. Pre pána Ladislava však bolo nesmierne náročné opustiť miesto, kde strávil niekoľko posledných rokov. Chcel si vybrať spolubývajúcich, to sme mu však v súčasnej situácii nemohli splniť. Cítil sklamanie a rozhorčenie, a aby toho nebolo málo, pridali sa aj zhoršujúce sa zdravotné problémy. Cítil, že zmena, po ktorej tak túžil, sa mu opäť vzdáva. Rozhovor na túto temu bol náš posledný. Pán Ladislav v priebehu ďalších týždňov nečakane zomrel.

Pribehy z Domca

S pani Lýdiou sa ako prvý stretol náš terénny tím.

V skromnej chatke pri železnici bývala so svojim priateľom niekoľko rokov. Napriek tomu, že žili vo veľmi skromných pomeroch, pani Lýdia bola spokojná. Zlomový bol rok 2021. Priateľ ju náhle opustil a ona zostala sama. Strácala sa v tom, čo robí ďalej. Nevedela, ako tráviť čas, s kým zdieľať každodenný život. Sedela v chatke za stolom a rozmyšľala, čo urobiť, kam pojsť. Vtedy si spomenula na terénne pracovníčky Vagusu, ktorí jej hovorili o dennom centre Domec.

Pani Lýdia preto prišla do Domca a odvtedy tam chodí pravidelne. V Domci zažíva pohodu a vytvára si nové priateľstvá. Prave kamarátstva a stabilita jej poskytli v zmätku, ktorý prežívala, tak potrebné odrazové body. Postupne naberala silu a začala na poradenstvách riešiť dávky v hmotnej núdzi a exekúcie. Spoločne sa nám podarilo nastaviť splátkový kalendár a nájsť pani Lýdii brigádu, ktorú môže vykonávať aj ako poberateľka dávky v hmotnej núdzi. V Domci pani Lýdia našla nových ľudí, ktorí jej boli oporou a nahradili jej teplo domova. V ťažkých momentoch jej dali dost silu, aby pracovala na zlepšení svojho života.

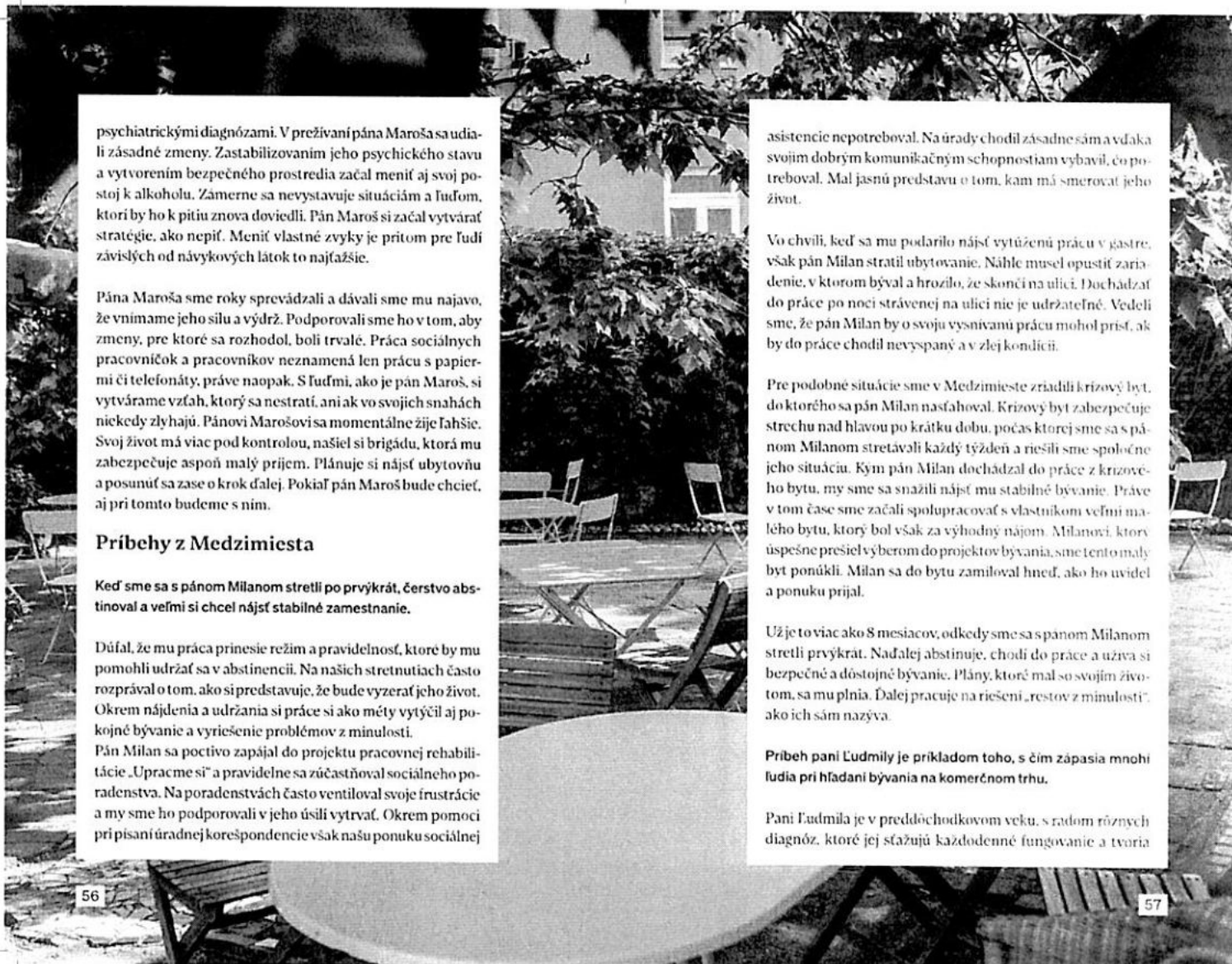
Pán Maroš je súčasťou nášho denného centra už dlhé roky.

Jeho príbeh však nie je príbehom stagnácie, ale príbehom vytvárania si dôvery a bezpečného prostredia, teda presne tých vecí, ktoré sa nachádzajú v príbehoch úspešnej cesty abstinenencie a liečby psychiatrických diagnóz.

Uzavretý pán po päťdesiatke nám, sociálnym pracovníčkam a pracovníkom, pripravil za tie roky nejednu zaťažkávajúcu skúšku. Pán Maroš trpel častými úzkosťami a depresiami a svoju frustráciu sa naučil „prežiť“ pomocou alkoholu. Úzkosť, depresia a porucha osobnosti boli výzvy, ktoré sa dlhé roky učil zvládať na ulici sám. Bežnou súčasťou boli jeho sebaškodujúce sklony a pokusy o samovraždu.

Naša spolupráca sa začala v ordinácii lekára. Pán Maroš mal mnohé komunikačné bariéry, ktoré sa naplno prejavili v kontakte s doktorkami a doktormi. Nevedel komunikovať svoje problémy, pocity či potreby. Už tak zložitú situáciu mu ešte sťažovali problémy so sluchom. S pánom Marošom sme absolvovali mnohé vyšetrenia u rôznych špecialistiek a špecialistov. Zistili sme, že mal zle nastavenú liečbu. Dokonca užíval lieky, ktoré sa navzájom vylučovali a spôsobovali mu žalúdočné ťažkosti. Počet liekov sa nám podarilo obmedziť, čo znamenalo nižšiu záťaž organizmu a tiež menší chaos v užívaní. Odvtedy mu lieky dávkuje do „liekovničky“, ktorú mu pravidelne dopĺňame. S doktorkami a doktormi pravidelne konzultujeme jeho liečbu.

Stabilizácia liečby, hlavne psychiatrickými liekmi, ale tiež pravidelný kontakt s pánom Marošom, sa odzrkadlili v jeho psychickom stave. Niekoľkokrát nám povedal: „Len tu sa ukľudním.“ Je to pre nás veľmi cenná veta, pretože vieme, na akej duševnej horskej dráhe žije človek s niekoľkými

psychiatrickými diagnózami. V prežívaní pána Maroša sa udia-
li zásadne zmeny. Zastabilizovaním jeho psychického stavu
a vytvorením bezpečného prostredia začal meniť aj svoj po-
stoj k alkoholu. Zamerne sa nevystavuje situáciám a ľuďom,
ktorí by ho k pitiu znova dovedli. Pán Maroš si začal vytvárať
stratégie, ako nepiť. Meniť vlastné zvyky je pritom pre ľudí
závislých od návykových látok to najťažšie.

Pána Maroša sme roky sprevádzali a dávali sme mu najavo,
že vnímame jeho silu a výdrž. Podporovali sme ho v tom, aby
zmeny, pre ktoré sa rozhodol, boli trvalé. Práca sociálnych
pracovníkov a pracovníkov neznamená len prácu s papier-
mi či telefonáty, práve naopak. S ľuďmi, ako je pán Maroš, si
vytvárame vzťah, ktorý sa nestratí, ani ak vo svojich snahách
niekedy zlyhajú. Pánovi Marošovi sa momentálne žije ľahšie.
Svoj život má viac pod kontrolou, našiel si brigádu, ktorá mu
zabezpečuje aspoň malý príjem. Plánuje si nájsť ubytovňu
a posunúť sa zase o krok ďalej. Pokiaľ pán Maroš bude chcieť,
aj pri tomto budeme s ním.

Príbehy z Medzimiesta

Keď sme sa s pánom Milanom stretli po prvýkrát, čerstvo abs-
tinoval a veľmi si chcel nájsť stabilné zamestnanie.

Dúfal, že mu práca prinesie režim a pravidelnosť, ktoré by mu
pomohli udržať sa v abstinencii. Na našich stretnutiach často
rozprával o tom, ako si predstavuje, že bude vyzeráť jeho život.
Okrem nájdania a udržania si práce si ako méty vytýčil aj po-
kojnú bytovú a vyriešenie problémov z minulosti.
Pán Milan sa poctivo zapájal do projektu pracovnej rehabili-
tácie „Upracme si“ a pravidelne sa zúčastňoval sociálneho po-
radenstva. Na poradenstvách často ventiloval svoje frustrácie
a my sme ho podporovali v jeho úsilí vytrvať. Okrem pomoci
pri písaní úradnej korešpondencie však našu ponuku sociálnej

asistencie nepotreboval. Na úrady chodil zásadne sám a vďaka
svojim dobrým komunikačným schopnostiam vybavil, čo po-
treboval. Mal jasnú predstavu o tom, kam má smerovať jeho
život.

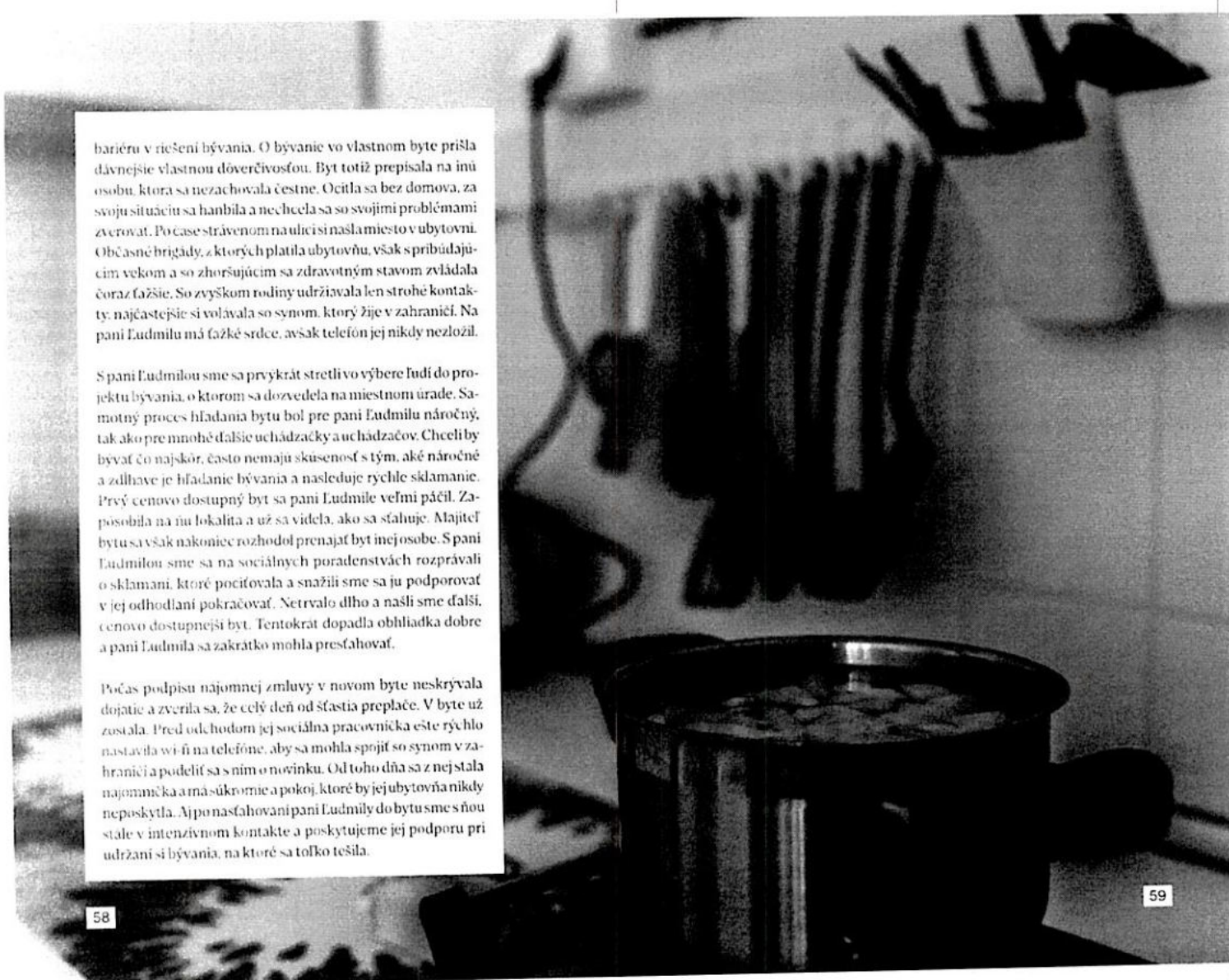
Vo chvíli, keď sa mu podarilo nájsť vytúženú prácu v gastronómii,
však pán Milan stratil ubytovanie. Náhle musel opustiť zaria-
denie, v ktorom býval a hrozilo, že skončí na ulici. Dochádzal
do práce po noci strávenej na ulici nie je udržateľné. Vedeli
sme, že pán Milan by o svoju vysnívanú prácu mohol prísť, ak
by do práce chodil nevyspaný a v zlej kondícii.

Pre podobné situácie sme v Medzimieste zriadili krízový byt,
do ktorého sa pán Milan nasťahoval. Krízový byt zabezpečuje
strechu nad hlavou po krátku dobu, počas ktorej sme sa s pá-
nom Milanom stretávali každý týždeň a riešili sme spoločne
jeho situáciu. Kým pán Milan dochádzal do práce z krízové-
ho bytu, my sme sa snažili nájsť mu stabilné bývanie. Práve
v tom čase sme začali spolupracovať s vlastníkom veľmi ma-
lého bytu, ktorý bol však za výhodný nájom. Milanovi, ktorý
úspešne prešiel výberom do projektov bývania, sme tento malý
byt ponúkli. Milan sa do bytu zamiloval hneď, ako ho uvidel
a ponuku prijal.

Už je to viac ako 8 mesiacov, odkedy sme sa s pánom Milanom
stretli prvýkrát. Naďalej abstínuje, chodí do práce a užíva si
bezpečné a dôstojné bývanie. Plány, ktoré mal so svojím živo-
tom, sa mu plnia. Ďalej pracuje na riešení „restov z minulosti“,
ako ich sám nazýva.

**Príbeh pani Ľudmily je príkladom toho, s čím zápasia mnohí
ľudia pri hľadaní bývania na komerčnom trhu.**

Pani Ľudmila je v pred dôchodkovom veku, s radom rôznych
diagnóz, ktoré jej sťažujú každodenné fungovanie a tvoria

bariéru v riešení bývania. O bývanie vo vlastnom byte prišla dávnejšie vlastnou dôverčivosťou. Byť totiž prepísala na inú osobu, ktorá sa nezachovala čestne. Ocítla sa bez domova, za svoju situáciu sa hanbila a nechcela sa so svojimi problémami zverovať. Po čase strávenom na ulici si našla miesto v ubytovni. Občasné brigády, z ktorých platila ubytovňu, však s pribúdajúcim vekom a so zhoršujúcim sa zdravotným stavom zvládala čoraz ťažšie. So zvyškom rodiny udržiavala len strohé kontakty: najčastejšie si volávala so synom, ktorý žije v zahraničí. Na pani Ľudmilu má ťažké srdce, avšak telefón jej nikdy nezložil.

S pani Ľudmilou sme sa prvýkrát stretli vo výbere ľudí do projektu bývania, o ktorom sa dozvedela na miestnom úrade. Samotný proces hľadania bytu bol pre pani Ľudmilu náročný, tak ako pre mnohé ďalšie uchádzačky a uchádzačov. Chceli by bývať čo najskôr, často nemajú skúsenosť s tým, aké náročné a zdĺhavé je hľadanie bývania a nasleduje rýchle sklamanie. Prvý cenovo dostupný byt sa pani Ľudmile veľmi páčil. Zapôsobila na ňu lokalita a už sa videla, ako sa sťahuje. Majiteľ bytu sa však nakoniec rozhodol prenajať byt inej osobe. S pani Ľudmilou sme sa na sociálnych poradenstvách rozprávali o sklamaní, ktoré pociťovala a snažili sme sa ju podporovať v jej rozhodnutí pokračovať. Netrvalo dlho a našli sme ďalší, cenovo dostupnejší byt. Tentokrát dopadla obhliadka dobre a pani Ľudmila sa za krátko mohla presťahovať.

Počas podpisu nájomnej zmluvy v novom byte neskryvala dojatie a zverila sa, že celý deň od šťastia prepláče. V byte už zostala. Pred odchodom jej sociálna pracovníčka ešte rýchlo nastavila wi-fi na telefóne, aby sa mohla spojiť so synom v zahraničí a podeliť sa s ním o novinku. Od toho dňa sa z nej stala najomníčka a ná súkromie a pokoj, ktoré by jej ubytovňa nikdy neposkytla. Aj po nasťahovaní pani Ľudmily do bytu sme s ňou stále v intenzívnom kontakte a poskytujeme jej podporu pri udržiavaní si bývania, na ktoré sa toľko tešila.

7. Vojská na Ukrajine – OZ Vagus pomáha

Dňa 24. februára 2022 vtrhli ruské vojská na územie Ukrajiny. Vo Vaguse nás táto udalosť hlboko zasiahla. Bezprecedentný útok na nášho suseda sme otvorene a verejne odsúdili a vyjadrili sme solidaritu so všetkými ľuďmi žijúcimi na Ukrajine.

Okamžite sme tiež vyčlenili finančné, materiálne a ľudské zdroje, ktoré sme boli pripravení poskytnúť na pomoc ľuďom utekajúcim pred vojnou. Kolegyne a kolegovia zo všetkých 3 programov aj z kancelárie odišli hneď prvé dni pomáhať na slovensko-ukrajinskú hranicu, Železničnú stanicu Bratislava – Hlavná stanica, na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava či do veľkokapacitného Asistenčného centra pomoci na Bottovej ulici, ktoré zriadil Magistrát mesta Bratislavy. Naše zamestnankyne a zamestnanci tak v rámci svojho pracovného ale aj voľného času priamo pracovali s odídencami a odídencami z Ukrajiny.

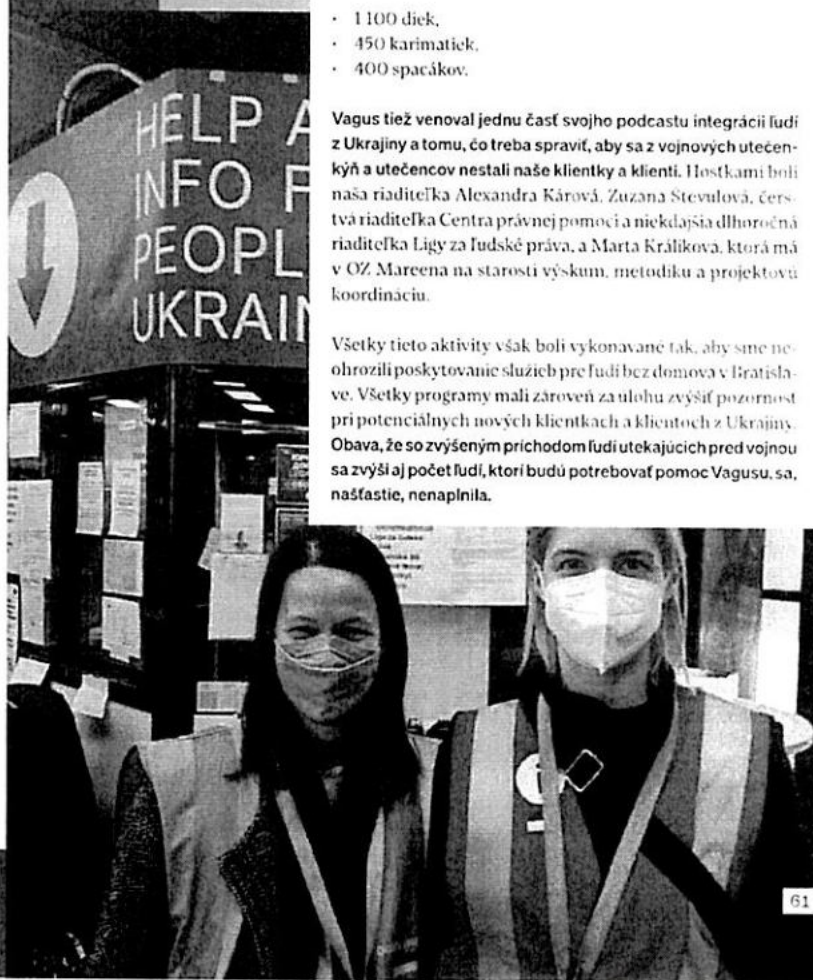
Spoločne s organizáciou Depaul Slovensko sme zorganizovali verejnú materiálnu zbierku pre ľudí bez domova na Ukrajine.

Verejnosť v priebehu jedného vikendu vyzbierala:

- 1 100 diek,
- 450 karimatiek,
- 400 spacákov.

Vagus tiež venoval jednu časť svojho podcastu integrácii ľudí z Ukrajiny a tomu, čo treba spraviť, aby sa z vojnových utečencov nestali naše klientky a klienti. Hostkami boli naša riaditeľka Alexandra Kárová, Zuzana Stevulová, čerstvá riaditeľka Centra právnej pomoci a niekdajšia dlhoročná riaditeľka Lígy za ľudské práva, a Marta Králiková, ktorá má v OZ Mareena na starosti výskum, metodiku a projektovú koordináciu.

Všetky tieto aktivity však boli vykonávané tak, aby sme neohrozili poskytovanie služieb pre ľudí bez domova v Bratislave. Všetky programy mali zároveň za úlohu zvýšiť pozornosť pri potenciálnych nových klientkách a klientoch z Ukrajiny. Obava, že so zvýšeným príchodom ľudí utekajúcich pred vojnou sa zvýši aj počet ľudí, ktorí budú potrebovať pomoc Vagusu, sa, našťastie, nenaplnila.

8. OZ Vagus vo verejnom priestore

Vagus podcast a Vagus blog

Dôležitými kanálmi na propagáciu združenia, ako aj na vzdelávanie, scitlivovanie a osvetu v téme bezdomovectva sú Vagus podcast a Vagus blog. Venujeme sa v nich aktuálnym témam, pozývame zaujímavé hostky a hostí a sprostredkujeme cez nich príbehy ľudí, s ktorými pracujeme. V podcaste sme spracovali témy bývania, firemnej filantropie, venovali sme sa ľuďom utekajúcim pred vojnou na Ukrajine a vo vianočnom špeciále sme dali priestor ľuďom bez domova a ich príbehom. Najpočúvanejší podcast v roku 2022 sa venoval ženskému bezdomovectvu. Vagus podcast je dostupný vo všetkých podcastových aplikáciách a vychádza raz za mesiac. Na blogu sme spracovali najmä príbehy ľudí bez domova, prostredníctvom ktorých sa snažíme poukázať na rozmanitosť tejto cieľovej skupiny. Blog sme však využívali aj na rôzne advokačné témy. Najčítanejším blogom bol príbeh pána Romana, ktorý žije v začarovanom kruhu bezdomovectva už 30 rokov. Vagus blog je nepravidelný formát, ktorý uverejňujeme na blogovej platforme Dennika N.

Susedský refreš a Deň otvorených dverí

Susedský refreš je komunitné podujatie pre obyvateľky a obyvateľov Račianskeho mýta a blízkeho okolia, ktoré v máji 2022 zorganizovala priateľská organizácia Susedia na dvore. V neformálnom prostredí sa stretávajú ľudia zo susedstva, ktorí spoločne travia čas pri kultúrnych aktivitách, hrách, pri dobrom jedle a priateľských rozhovoroch. Koordinátorka denného centra Domec, Patrícia Kovaľová, hovorí: „Je pre

nás dôležité prezentovať ľudí bez domova nielen ako ľudí, ktorí potrebujú naplniť nejaké fyziologické potreby, ale aj ako bežných ľudí, ktorí majú svoje záľuby, svoje hobby.“ Práve preto sme sa spolu s ľuďmi, ktorí navštevujú denné centrum, zapojili do programu podujatia. Naš klient, pán Karol, získal napríklad neformálny status neporaziteľného hráča v šachu, pán Ladislav si pripravil hudobné vystúpenie na gitare a pán Anton čítal úryvok zo svojej obľúbenej knihy. Ľudia zo susedstva získali pozitívnu skúsenosť s ľuďmi bez domova a ľudia bez domova zažili prijatie. Účasťou na tomto podujatí sme opäť prispeli k búraníu predsudkov a stereotypov voči ľuďom v ťažkej sociálnej situácii.

Dátum 10. október je Medzinárodným dňom ľudí bez domova. Pri tejto príležitosti sme sa rozhodli otvoriť brány Vagusu, pozvať verejnosť na komentovanú prehliadku denného centra Domec a ukázkou práce programov Streetwork a Medzimiesto. Navštevníčky a navštevníci mali možnosť prejsť si celú budovu denného centra, nazrieť do jedálne, ošetrovne, hygienického centra, šatníka a poradenských miestností. Na dvore bola pripravená ukážka výbavy, s ktorou terénne sociálne pracovníčky a pracovníci chodia 6 dní v týždni do terénu za ľuďmi bez domova. Integrovaný program Medzimiesto mal pripravené poradenské okienko, čo robí, ak máme v okolí človeka, ktorý je v nečakanej životnej kríze a hrozí mu strata bezpečného domova. Deň otvorených dverí bol spojený so zbierkou oblečenia a spacákov. Počas prehliadok a ukážok vznikali skvelé diskusie, navštevníčky a navštevníci kladli množstvo zaujímavých otázok.

Skutočná ulica a Hlad trápi aj ľudí na Slovensku

Na začiatku bol skvelý nápad kreatívnej agentúry Mannschaft využiť texty hip-hopových interpretov a ich odvolávky na

„skutočnú ulicu“ v kampani. Rozhodli sme sa, že sa v kampani na 2 % pokúsime osloviť novú, mladšiu skupinu ľudí. Do prípravy sa zapojili známi raperi, zaujali sme médiá ako Refresher či Ruka hore a nadviazali sme spoluprácu s predajňou street módy The Streets. Výsledkom je najúspešnejšia kampaň na 2 % v histórii Vagusu, ktorá združeniu priniesla skoro 80 000 eur. Ďakujeme agentúre Mannschaft, produkcii Toxpro a režisérovi Teovi Khunovi za pomoc s realizáciou kampane.

V zimnej kampani sme tento rok spracovali tému, ktorá sa v roku 2022 dotkla mnohých ľudí, najviac však najzraniteľnejších skupín obyvateľstva – zdražovanie potravín. Za kreatívnu ideu kampane už tradične stála agentúra Mannschaft. Nositeľom idey bolo video, ktoré zobrazovalo bežnú scénu zo života, keď deti nechcú dojesť uvarené jedlo. V Bratislave aj na celom Slovensku však žijú státisíce ľudí, ktorí si dôstojné jedlo nemôžu dovoliť. Na to sa náš spot snažil poukázať. Známy influencer a priateľ Vagusu, František Košarišfan alias Fero Joke, nahral video, kde jeho alter ego Maja prišla navariť do Domca, ale nemala z čoho. Video malo na sociálnych sieťach viac ako 500 000 videní a oslovilo aj ľudí, ktorí predtým s Vagusom nemali žiadnu skúsenosť. Ďakujeme agentúre Mannschaft, produkcii Playground13, agentúre Seesame a Influencerovi Fero Joke za pomoc pri príprave najúspešnejšej zimnej kampane.

Noc vonku 2022

Stráviť v zime jedinou noc na ulici, bez prístrešia nad hlavou, je skúsenosť na celý život. Pre tisíce žien a mužov je to však každodenná realita. Prvý decembrový deň sme preto zorganizovali obľúbené podujatie Noc vonku, v rámci ktorého sme prejavili solidaritu s ľuďmi bez domova a poukázali na akútnosť problémov spojených s bezdomovectvom a nedostupnosťou bývania na Slovensku. Už 9. ročník podujatia sa konal v priestoroch Novej Cvernovky. Súčasťou skupinovej prespávačky

bol sprievodný program a diskusia v spolupráci s denníkom SME na tému Chudoba na Slovensku. Pozvanie prijali naši riaditeľka Alexandra Kárová, Pavel Hrica, riaditeľ organizácie Cesta von, a Milan Kuruc, zakladateľ OZ Pracujúca chudoba. Streamovanú diskusiu moderovala Zuzana Kovačič Hanzelová. Počas podujatia prebiehala zbierka spacákov a diek pre ľudí bez domova. Pre ľudí, ktorí sa rozhodli stráviť noc vonku spolu s nami, pripravil následne ráno tím Vagusu v priestoroch Skrytého baru palacinky. Podujatie sa uskutočnilo aj za podpory partnerov Nová Cvernovka, Denník SME, Curaprox a ITB Development, ktorým ďakujeme.

9. Komunita našich podporovateľiek a podporovateľov

Kto nám pomohol v čase nečakanej krízy

Združenie Vagus dlhodobo funguje na viaczdrojovom financovaní, ktoré sa skladá z grantového, firemného a individuálneho fundraisingu. Cieľom je zabezpečiť plynulý chod združenia v prípade, že jeden z dôležitých zdrojov nečakane vypadne. V roku 2022 sa však stalo naraz viacero udalostí, ktoré ohrozili poskytovanie služieb v našich programoch. Vplyvom ruskej agresie na Ukrajinu sme stratili viacerých firemných partnerov, ktorí sa rozhodli preorientovať na pomoc ľuďom utekajúcim pred vojnou. Iní firemní darcovia, ale aj niektoré individuálne dárkyne a darcovia sa rozhodli vplyvom inflácie a energetickej krízy šetriť a zastaviť podporu pre Vagus. Poslednou ranou však bolo nečakané neschválenie dotácie od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v potrebnej výške, ktorá nám po minulé roky zvykla byť pridelená. Na tri mesiace sme museli zatvoriť brány denného centra Domec počas víkendov, obmedzili sme niektoré služby v centre a hrozili ďalšie škrtý v rozpočtoch našich troch programov.

Okrem rôznych opatrení sme sa rozhodli osloviť našich dlhodobých partnerov s prosbou o pomoc. Ich reakcia bola úžasná. Tí, ktorí mohli, promptne a štedro pomohli.

Veľmi pekne ďakujeme za pomoc a podporu v tých najťažších časoch nasledovným firemným partnerom:

- MultiplexDX International

- Nadácia SLSP
- Nadácia VÚB
- Philip Morris Slovakia
- Philip Morris International
- Považský cukor
- PricewaterhouseCoopers Slovensko
- Swiss Re
- Swiss Re Foundation

Ďakujeme tiež za poskytnutie dotácie z rozpočtovej rezervy predsedu vlády Slovenskej republiky v rámci priamej podpory, ktorá šla práve na krízovú pomoc pre denné centrum pre ľudí bez domova a na terénnu sociálnu prácu.

Zároveň ďakujeme 460 dárkyňam a darcom z radov širokej verejnosti, ktorí podporili Vagus vo verejnej zbierke v čase krízy sumou vyše 20 000 eur.

Podpora od štátu a samosprávy

Štát a samosprávu vnímame v oblasti ukončovania bezdomovectva a jeho predchádzania ako najprirodzenejších partnerov. Okrem systémových zmien je potrebné podporovať subjekty, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova.

Ďakujeme za finančnú podporu nasledovným subjektom štátu a samosprávy:

- Bratislavský samosprávny kraj
- Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy
- Mestská časť Bratislava – Karlova Ves
- Mestská časť Bratislava – Nové Mesto
- Mestská časť Bratislava – Petržalka

- Mestská časť Bratislava – Rača
- Mestská časť Bratislava – Staré Mesto
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- Úrad vlády SR

Firemní partneri, donori, spolupracujúce subjekty

Väčšinu našich aktivít by sme neboli schopní uskutočňovať bez komunity, ktorej záleží na ľuďoch bez domova. Patria tu nadnárodné korporácie a domáce firmy z rôznych biznis sfér, nadácie či neziskové organizácie. Všetkých spája vysoká miera solidarity či spoločenskej zodpovednosti. Nižšie vymenované subjekty pomáhali Vagusu v roku 2022 finančne, materiálne alebo personálne.

• Accace	• Galéria Artotéka
• Accenture	• Generali Česká pojišťovna
• Allen & Overy	• Henkel
• Berlin Brands Group	• Humana
• Bratiska	• Hurican Slovakia
• Centrum pre filantropiu	• Hyza
• Corwin	• Interierový dizajn
• Curaden	• ITAPS
• Curaprox	• ITB Development
• ČSOB nadácia	• IU.42
• Darujme.sk	• IWCB – International Women's Club Bratislava
• Dedoles	• Junion nadácia
• Dennik SME	• Kantar
• Edenred Slovakia	• Kaufland
• Expertsoft	• KPMG
• ESET	• Kuehne+Nagel
• Flowersdrive	• Kyndryl
• Funder	• Lenovo
• Fusakle	

• LET Solutions	• Regal Burger
• Lexika	• Salvis
• Lidl	• Seesame
• Lucron Group	• Slovenské elektrárne
• Ľudia Ľuďom	• Slovenské národné divadlo
• Mannschaft	• Slovaft
• Marktinger	• Socia – Nadácia na podporu sociálnych zmien
• Martinus	• Spaghetti Leviathan
• Medzinárodný filmový festival Jeden svet	• Sportisimo
• Medirex	• Stará jedleň
• Monoid	• Stará trznica
• msg life	• Susedia na dvore
• MultiplexDX	• Swiss Re
• Nadácia Cvernovka	• Swiss Re Foundation
• Nadácia ESET	• Sympulse
• Nadácia Pontis	• Tempest
• Nadácia Slovenskej sporiteľne	• Tesco Stores
• Nadácia SPP	• Textil House
• Nadácia Tesco	• Tipsport
• Nadácia VÚB	• TOXPRO
• Natur farm	• Tunguska
• Nay elektrodom	• Unimedia
• Nestlé	• Up Déjeuner
• Nosenie	• UPC
• OLO	• Vacuumlabs
• Orange	• Viatris
• Philip Morris Slovakia	• Visibility
• Playground 13	• YEME
• PricewaterhouseCoopers Slovensko	• YIT
• Prvá stavebná sporiteľňa	• Zlavorat
• PS Events	• Zurich Insurance Company Ltd
• Rajo	• Z Zurich Foundation

Za vaše finančné a materiálne dary, organizovanie zbierok, za vaše pro bono služby či dobrovoľníctvo v Domci vám, vašim zamestnankyniam a zamestnancom veľmi pekne ďakujeme.

Komunita podporovateľiek a podporovateľov Vagusu

Komunitu podporovateľiek a podporovateľov Vagusu tvoria jednotlivci, ktorým záleží na ľuďoch zažívajúcich extrémne formy chudoby. Voči obyvateľkám a obyvateľom žijúcim na okraji spoločnosti nie sú ľahostajní, podávajú im pomocnú ruku a podporujú nás finančne, materiálne alebo v rámci dobrovoľníctva. Nie je možné vymenovať všetkých týchto ľudí. O dobrých skutkoch mnohých ani nevieme.

Chceme sa však poďakovať tisícom individuálnych daryň a darcov, ktorí podporili naše aktivity finančne, ľuďom ktorí sa zapojili do materiálnych zbierok, ľuďom, ktorí scitlivujú okolie napríklad zdieľaním našich príspevkov na sociálnych sieťach a ľuďom, ktorých mená nikdy nespoznáme, no ktorí spolu s nami pomáhajú našim klientkam a klientom v každodenných situáciách. Špeciálne ďakujeme našim pravidelným daryňkam a darcom, vďaka ktorým môžeme robiť našu prácu systematickejšie a efektívnejšie plánovať ďalšiu činnosť.

Do dobrovoľníckych aktivít sa v roku 2022 zapojilo množstvo ochotných dobrovoľníčok a dobrovoľníkov, ktorí spolu s nami pripravili až 25 887 teplých obedov, zapájali sa do organizovania materiálnych zbierok či pripravovali bývanie pre ľudí prichádzajúcich z ulice. Dobrovoľníčky a dobrovoľníci si tiež obľúbili trávenie voľného času s návštevníčkami a návštevníkmi Domca, najčastejšie pri šachu alebo kartových hrách.

Ďakujeme za priazeň a podporu všetkým ľuďom, ktorí stoja pri nás a ktorým osud ľudí bez domova nie je ľahostajný. Pre celú našu spoločnosť ste veľmi dôležití.

10. Zdroje

Bratislavský samosprávny kraj. Konceptcia sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030. 2020 [online]. bratislavskykraj.sk, [cit. 2023-22-05]. Dostupné z: <<https://bratislavskykraj.sk/wp-content/uploads/2022/07/koncepcia-si-bsk-2020-2030-aktualizacia-ap-2022.pdf>>

Databáza DATAcube Štatistický úrad Slovenskej republiky. Začaté, dokončené a rozostavané byty podľa druhu. 2022 [online]. datacube.statistics.sk, [cit. 2023-22-05]. Dostupné z: <https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_SLOVSTAT/st2021rs/v_st2021rs_00_00_00_sk>

Databáza DATAcube Štatistický úrad Slovenskej republiky. Začaté, dokončené a rozostavané byty podľa druhu. 2022 [online]. datacube.statistics.sk, [cit. 2023-22-05]. Dostupné z: <https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_SLOVSTAT/st2022qs/v_st2022qs_00_00_00_sk>

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy a. Rozvoj nájomného bývania [online]. bratislava.sk, [cit. 2023-22-05]. Dostupné z: <<https://bratislava.sk/socialne-sluzby-a-byvanie/byvanie-a-ubytovanie/rozvoj-najomneho-byvania>>

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy b. Štartujeme súťaž na výstavbu nových nájomných bytov [online]. bratislava.sk, [cit. 2023-22-05]. Dostupné z: <<https://bratislava.sk/blog/startujeme-sutaze-na-vystavbu-novych-najomnych-bytov?fbclid=IwAR28XIje-fwRWU4uENu7IK6safrWZsf3YXa85Ftnq37vxXGrv0ruN-7dwyL4>>

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2020 [online]. employment.gov.sk, [cit. 2023-22-05]. Dostupné z: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/2021/sprava-socialnej-situacii-obyvatelstva-sr_2020_pub.pdf>

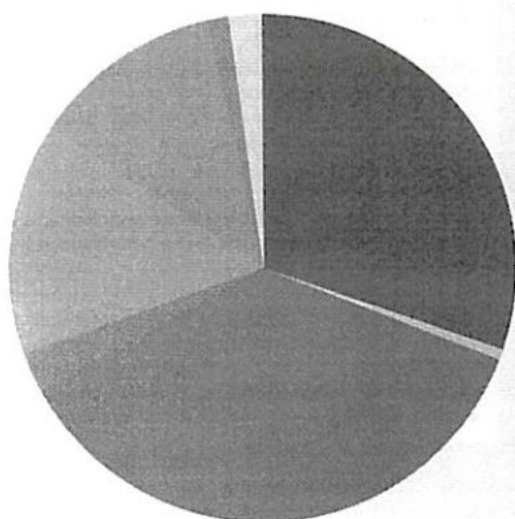
Ondrušová, D. – Gerbery, D. – Fico, M. a kol. Ľudia bez domova: príprava a realizácia empirického výskumu, analýza nástrojov prevencie a riešenia bezdomovectva. Bratislava: Inštitút pre výskum práce a rodiny. 2015. 132 s.

Ondrušová, D. – Gerbery, D. – Fico, M. a kol. Záverečná správa z výskumu a sčítania ľudí bez domova na území mesta Bratislavy v roku 2016. Bratislava: Inštitút pre výskum práce a rodiny. 2016. 85 s.

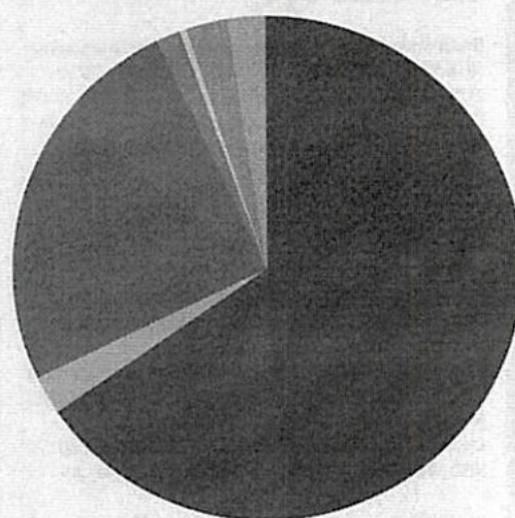
Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024 [online]. vlada.gov.sk, [cit. 2023-22-05]. Dostupné z: <https://www.vlada.gov.sk/share/uvsr/pvv-sr_2020-2024.pdf>

11. Financie

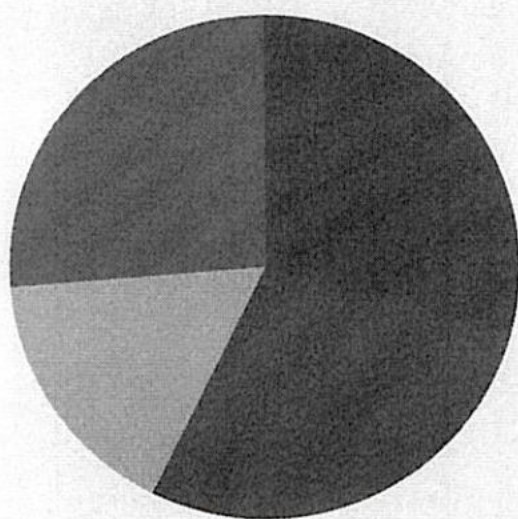
Výnosy

Náklady podľa druhov

Náklady podľa programov

- 29 % Domec
- 28 % Medzímiesto
- 16 % Streetwork
- 26 % Režijné náklady

V roku 2022 nenastali zmeny v zložení štatutárneho orgánu občianskeho združenia. Občianske združenie vykázalo k 31. 12. 2022 celkový majetok vo výške 816 837,26 EUR a záväzky vo výške 47 682,95 EUR. Štruktúra majetku, vlastných a cudzích zdrojov občianskeho združenia sú uvedené v účtovnej závierke k 31. 12. 2022.